

Frančiškov prijatelj

3
2018

Spoštovanje

5

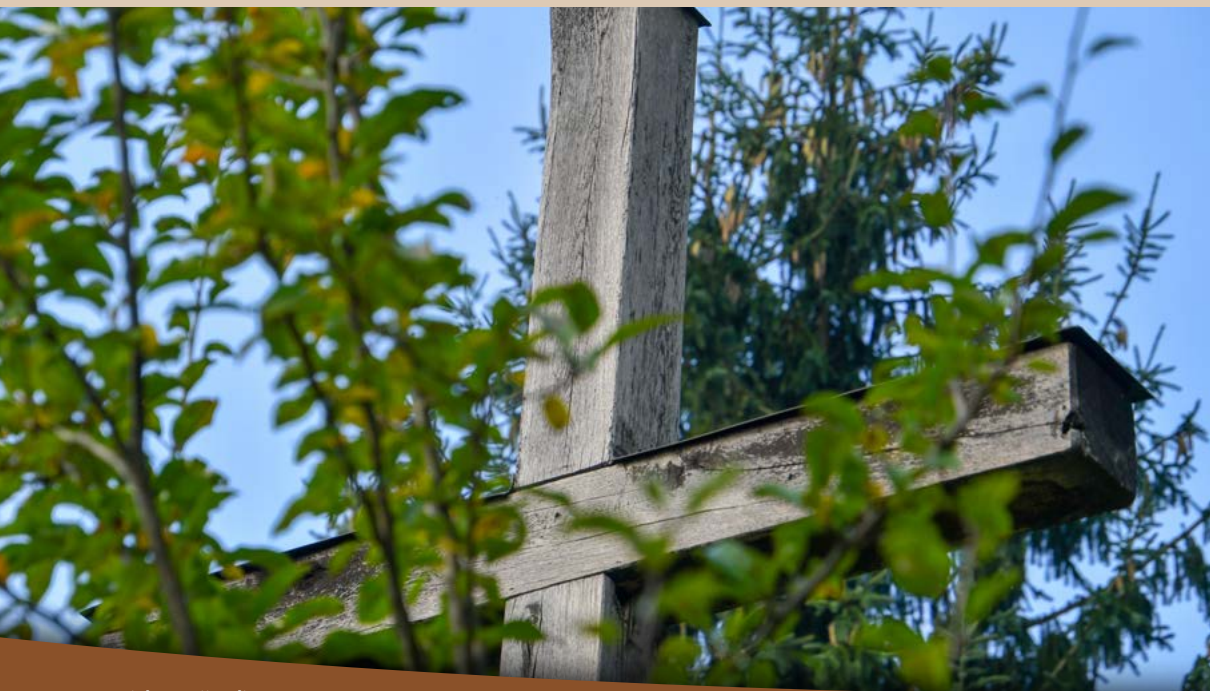
11

18

44

UVODNIK.....	3	MOZAIK.....	21
Spoštovanje		MOLITVENA NAVEZA	32
OB SVETEM PISMU	4	NOVI SVETNIKI	35
Ker si drag v mojih očeh, spoštovan in te ljubim		Nunzio Sulprizio	
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	5	DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA	36
Vsakodnevno služenje		Spoštovani v očeh dobrega Boga	
PAPEŽ FRANČIŠEK MLADIM.....	6	MED UBOGIMI.....	38
Konkretni in dosledni		Mladi kapucini v Rimu	
TEMA: SPOŠTOVANJE.....	8	BRAT KAPUCIN.....	40
Dostojanstvo - ker se/te cenim in spoštujem		Kje pa je ta človek?	
ZNAMENJE ČASA.....	10	Iz FRANCJE.....	41
Spoštovati sebe, jezik, narod		Rocamadour	
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS	11	Iz KAPUCINSKEGA SVETA.....	43
Mlade gore		KNJIGA	44
INTERVJU: BR. STANE BEŠTER.....	12	Don Camillo in Pepone 4	
Pojdi v popolnem miru		FILM	45
POKLICAJ SI ME.....	18	Izgubljena med valovi (Adrift 2018)	
Dati življenje za drugega		OBVESTILA.....	45
PRVA POMOČ	20	ALI VEŠ . . .	46
Graditi samospoštovanje		UJETO V OBJEKTIV	47

Spoštovanje

Nekateri živijo tako, kot da bi na svetu obstajali samo oni in da bodo na zemlji živeli večno. Od ust do trebuha in to se ponavlja iz dneva v dan. Brez razmisleka o temeljnih stvareh človekovega življenja, stvarstva, sveta, poslanstva. Ne izžarevajo velikega zadovoljstva in sreče. Prej nasprotno. Vse postaja brez veze in brez smisla. Žal hočejo to razširiti tudi na druge.

Sicer pa je globoko v človeški notranjosti čut za spoštovanje. Najprej spoštovanje do Stvarnika in stvarstva. Več o tem razmišljamo, bolj odkrivamo veličino Stvarnika in vsega, kar je ustvaril. Tudi On je bil spoštljiv do vsega ustvarjenega, še posebej pa ljubi in spoštuje človeka. Celo do te mere, da se je učlovečil in zanj dal svoje življenje. Si lahko predstavljamo in doživimo še večjo ljubezen in spoštovanje?

K spoštovanju stvarstva nas vabi tudi papež Frančišek. In sploh k spoštovanju vsega, kar obstaja. Še posebej človeka. Bližnjega, oddaljenega, revnega, potrebnega, starih staršev. Iz spoštovanja, spomina in hvaležnosti lahko živimo tudi danes. To je tisti temelj, ki je potreben za vse, kar v življenju počnemo.

Poznano nam je, kako je sv. Frančišek spoštoval naravo. V vsaki stvari je videl brata

in sestro in to ne zase, ampak dar za vse ljudi. In vse stvarstvo je postalo hvalnica Bogu Najvišjemu, saj ga vse slavi, časti in se mu zahvaljuje. Pri srečanju gobavca in objemu mu je izkazal največje spoštovanje, saj ga je priznal za človeka in vrednega, da živi. Svoje brate je z zgledom življenja učil spoštovanje. Spoštoval je tudi tiste, ki so se obračali proč od njega, kadar jih je prosil za pomoč. Ni jih obsojal in slabo o njih govoril, ampak hvalil Gospoda in jih blagoslavljal. In ta drža je spreminjala njega in bližnje. Ko so prijatelji videli njegovo držo, so tudi oni odprli svoje srce Bogu in bližnjemu.

Prav spoštovanje do vsakega človeka pomaga tudi nam, da lahko v vsakem človeku prepoznavamo Božjo podobo in ga ljubimo. Ni vedno lahko, saj se srečujemo s takšnimi in drugačnimi ljudmi.

V tej številki Frančiškovega prijatelja se boste srečali s spoštovanjem in z vsem, kar je z njim povezano. Veliko stvari se je dogajalo poleti in hvaležni smo vsem, ki so nam predstavili, kaj so doživeli in so to tudi zapisali. Tudi to naj nam pomaga, da bi spoštovanje do Boga in bližnjega v nas vedno bolj rastlo.

br. Vlado Kolenko

Ker si drag v mojih očeh, spoštovan in te ljubim Iz 43,4

Včasih se nam zdi, da bi moralo biti spoštovanje samo po sebi umevno. Pa ne vem, če je res tako. Vem, da si moram kot učiteljica spoštovanje priboriti sama; s svojo držo, odnosom in dejanji. Kdo od starejših bo pripomnil, da je včasih bilo to – spoštovanje učiteljev samo po sebi umevno. Pa moram priznati, da se ne strinjam s tem. Če dobro razmislimo, si mora vsakdo spoštovanje izboriti, zaslužiti. Tako je in je tudi tako bilo. Vzgajali so nas, da je vsakdo vreden spoštovanja. Pa vendar, če se nam oseba ni zdela poštena, če je bilo karkoli etično in moralno spornega okrog te osebe, spoštovanja ni bilo. Tudi danes ga ni. Lahko je bil strah, ne pa spoštovanje.

Ko že omenjam strah. Verjetno je komu znana beseda strahospoštovanje. Za današnjo mladež je ta beseda bolj ko ne španska vas. Je ne poznajo in je tudi ne razumejo. Meni pa je všeč, ker združuje dva pomena, ki naj ne bi sodila skupaj, pa vendar hodita z roko v roki. Velikokrat v Svetem pismu preberemo, da je učence ali ljudstvo ali navzoče »prevzel oziroma obšel strah« (npr. 1 Mz 32,8; Mr 4,41; Lk 1,12.65; 5,26; Apd 2,43 ...). Ob tem strahu je bilo vedno navzoče še čudenje nad velikimi Božjimi deli in pa celo udejanjenje nekega naročila, ki seveda prihaja od Boga. Če je bil prisoten strah, kje je potem tisto pravo spoštovanje.

Vsekakor nas prevzame strah, ko doživimo nekaj nepojmljivega, nekaj tako mogočnega, kar je zunaj naše logike, našega razumevanja in dojemanja. Ta strah je odraz naše nemoči, ker nimamo nadzora nad dogajanjem. Hkrati pa nas navda tudi spoštovanje do te silne moči in veliči-

ne, ki smo ji priče. Navdušenje in prevzetost nad tem, kar smo doživeli. Torej: strahospoštovanje.

Ko sem malo raziskovala in brskala po etimološki razlagi besede spoštovanje, sem naletela na nekaj zanimivih razlag. Stara cerkvena slovanščina je poznala izraz »počisti« (upoštevati, čislati, šteti), npr. nekoga imeti v čislih, ga upoštevati. Latinščina pa pozna izraz colere iz tvornega nedovršnega glagola v sedanjiku colō (častiti, ščititi, kultivirati), ki izhaja še iz protoindoevropsčine k^wéleti (premakniti, obrniti (okrog)). V hebrejščini pa se beseda glasi kavod, ki z različno izgovorjavo lahko pomeni tudi težak, npr. njegova beseda ima težo.

Za nekoga, ki se rad igra z besedami, je to prava zakladnica pomenov in odtenkov. Meni se kar smeji od sreče, ampak bom kratka:

Božja dejanja imajo veliko težo za človeka in celotno stvarstvo, zame (strah), kar pomeni, da moram to tudi upoštevati v svojem življenju. Vse to mi narekuje, da čislam (častim, spoštujem) Božjo navzočnost v osebni odrešitjski zgodovini. Ker pa me vsa ta Ljubezen ne pusti hladne, se moje življenje premakne ali še bolje – popolnoma obrne okrog. Spet: strahospoštovanje – imam toliko nadzora, kolikor se zmorem prepustiti Božji ljubljenosti.

S tem sem pri naslovu tega prispevka:

*»Nikar se ne boj, saj sem te odkupil, poklical sem te po imenu: moj si! /.../
Ker si drag v mojih očeh, spoštovan in te ljubim, dam ljudi v zameno zate in ljudstva v zameno za tvoje življenje.*

Ne boj se, saj sem jaz s teboj.« (Iz 43,1.4–5)

Kako ne bi spoštoval nekoga, ki te tako brezmejno ljubi! Če zaključim – za spoštovanje je potrebno močno ljubiti.

Z dolžnim spoštovanjem.

Lea Bric

Vsakodnevno služenje

V okviru prireditev 3. evropskega kongresa OFS in FRAME, ki je potekal od 20. do 26. avgusta 2018 v Litvi, je bilo vključeno tudi socialno služenje. Udeleženci smo se razdelili v 7 skupin in obiskali razne vrste dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo prostovoljci in tudi zaposleni v okviru ustanove, ki jo vodijo frančiškani v Kretingi na zahodu Litve. Sama sem bila v skupini, ki se je udeležila dneva na taboru otrok z avtizmom. Ti otroci so še posebej občutljivi in nezaupljivi do neznancev. Pred nami so zbežali, ko pa je prišel njihov pater, ki ga poznajo, so se kar zakadili vanj. Občudovala sem ga, s kakim mirom jih je obvladal. Pobožal je enega in drugega in se jim prijazno nasmehnil. Otroci so kar žareli. Enako so pripovedovali drugi udeleženci, tisti, ki so preživeli dopoldan v družbi ostarelih, otrok s posebnimi potrebami in onkoloških bolnikov. Prevzelo me je veliko spoštovanje, s katerim so ne samo govorili o svojih varovancih, ampak tudi ravnali z njimi. K spoštovanju gotovo spada tudi upoštevanje potreb bližnjega. Čeprav ga velikokrat ne razumemo, nimamo pravice na silo vdirati v njegov svet.

Zahtevi spoštovanja so najbolj izpostavljeni tisti, ki so najbolj brez pravic, brez imena, brez zagovornika. Kdo pa je to? Seveda najprej nerojeni otroci, ki dejansko nimajo glasu, ne morejo se braniti, ne morejo utemeljiti svoje pravice do življenja. Prepuščeni so na milost in nemilost svojim najbližjim. Drugi pa so ljudje, ki živijo med nami velikokrat brez imena, brez identitete in dignitete ali dostojanstva. Ni važno, kako so prišli, morda tudi nelegalno, ljudje so. In kot tisti, ki vemo, da je človeško življenje sveto, smo jim dolžni dati vsaj spoštovanje. Nihče ne more rešiti vseh, lahko pa bližnjemu ponudimo roko, skromen dar ali vsaj dobro besedo. Organizatorji kongresa v Litvi so

nas povabili, da smo zbirali sredstva za pomoč bratom in sestram v afriških deželah. Namen zbiranja je bil izkop studentov, ki bodo pomagali ljudem v njihovi domovini, da bodo lažje ostali tam in ohranili svoje dostojanstvo. Res da je to le kaplja v morje, ampak brez te kaplje bi bilo morja manj. In če bi umanjale vse kaplje, ga sploh več ne bi bilo. In tudi življenja ne.

Teta Marica, ostarela ženica v naši vasi na Cresu, ki ni nikoli zapustila svojega otoka, me je naučila, kako se spoštuje majhne otroke. Vsakokrat, ko smo prišli k njej, je vzela ročice naših otrok v svoje, se jim zazrla v oči in jih spraševala: »Kako, ste, mili moj?« Vikala jih je, si morete misliti! In dejansko je najboljši pokazatelj našega medsebojnega spoštovanja vsakodnevno življenje v družini ali v kakršnikoli drugi skupnosti, kjer se ljudje srečujejo iz dneva v dan in dobro poznajo napake drug drugega. Če se med seboj hecajo, »zezajo«, kot pravite mladi, je to samo simpatično, dokler ne stopi čez mejo dobrega okusa. Če je med nami spoštovanje, se tega ni bati. Tako kot na pot v Litvo, kjer nas je šest dni sobivalo devet Frančiškovih mladih in starih, prvi in zadnji dan v kombiju v dolgih urah vožnje. Na vprašanje, ali bomo med potjo kaj molili, je nekdo zamomljal: »Glej jo, tercialko, samo molila bi!« Ker pa so se mu ob tem zasmejale oči, je bila duhovita pripomba povod za salvo smeha. Prepričana sem, da so se tudi Frančiškovi bratje in sestre veliko šalili. Se danes še znamo?

Doroteja Emeršič

Konkretni in dosledni

»In vi mladi, ki ste govorili, ste pričevali in ste opravili pot in to je prvi odgovor. Opravite vi svojo pot. Ste namreč mladi na poti in gledate obzorje, ne ogledalo. Vedno glejte naprej, na pot in ne sedite na divanu. Večkrat mi pride na misel in potem rečem: mladenič, fant, punca, ki sedi na divanu, gre v pokoj s 19. leti. To je grdo. Dobro ste rekli, da je potrebno najti samega sebe. Najti samega sebe pa ni ogledalo, se gledati kakšen sem. Najti samega sebe v tem, kar počnem, grem naprej v iskanju dobrega, resnice, lepote. Tam bom našel samega sebe.

Potem na tej poti je druga beseda, ki se me je dotaknila. Doslednost. Doslednost življenja. Hodim po poti, a dosledno z življenjem. Ko boste videli nedosledno Cerkev, Cerkev, ki ti bere blagre in zatem zapade v najbolj razkošen in pohujšljiv klerikalizem. Če si kristjan, vzemi blagre in jih udejanji. In če si moški ali ženska, ki si daroval življenje, posvetil življenje, hodi po poti blagrov. Nikakor ne po poti posvetnosti, po poti klerikalizma, ki je ena najhujših pokvarjenosti Cerkve. Torej doslednost življenja. Tudi vi morate biti dosledni na svoji poti in se vprašati: »Ali sem v svojem življenju dosleden?«

Obstaja problem neenakosti, kajti ko se izgubi smisel za oblast, to velja za vprašanje o politiki, se izgubi to, kar je rekel Jezus, da je oblast služenje. Resnična oblast je služiti. Vse drugo je sebičnost, poniževanje drugega, druge osebe. Ne pustiti ji rasti pomeni, imeti nad njo nadvlado, zaslužniti jo, ne pustiti ljudem zoreti. Prava oblast pa je storiti tako, da ljudje rastejo, da postanemo služabniki ljudi. To je pravo pravilo tako za politiko kot za doslednost. Prosim vas mladi, fantje in dekleta, vi nimate cene. Vi niste blago na dražbi. Prosim vas, ne pustite se kupiti, ne pustite se zapeljati, ne pustite se zaslužniti kolonizaciji ideologij, ko vam vtepejo v glavo ideje in končate kot sužnji, odvisniki, propadli v življenju. Vi nimate cene. To morate vedno reči: »Nisem na dražbi, nimam cene! Svoboden sem, svobodna sem!« Zaljubite se v to svobodo, ki je pravzaprav tista, ki jo ponuja Jezus.

Uporaba spleta. Res je, digitalna medsebojna povezanost je trenutna, varna, hitra. Pa vendar, če se na to navadiš, boš končal, in to kar bom rekel je resnično, torej, če se boš na to navadil, boš končal kakor družina za mizo, bodisi pri kosilu ali pri večerji. Vsakdo s svojim prenosnim telefonom govori z drugimi, in med seboj s telefonom, brez konkretnega, resničnega odnosa, torej brez konkretnosti. Vsaka stvar, ki jo boste prehodili, mora biti, da bo varna, konkretna, kakor so to izkušnje,

številne izkušnje. Konkretnost je gotovost, s katero se gre naprej. Če te uporaba medijev in spleta vodi ven iz konkretnosti, te razvedeni. Odreži s tem. Kajti, če ni konkretnosti, za vas ni prihodnosti. To zares velja, to je pravilo poti.

Ta konkretnost pa se potem pokaže v sprejemanju. Veliko svojih primerov ste podali o sprejemanju. S sprejemanjem se premaga miselnost, ki je vedno bolj razširjena, ki se jo vidi v tujcu, v drugačnem, v migrantu. Nevarnost, zlo, sovražnika, ki ga je potrebno pregnati. To je miselnost izkoriščanja ljudi, narediti za sužnje najslabotnejše. To ni samo zapreti vrata, je tudi zapreti roke. Danes je zelo v modi populizem, ki nima nobene povezave z ljudskim. Ljudskost je kultura ljudstva, kultura vsakega od vaših narodov, ki se potem izraža v umetnosti, se izraža v znanosti ljudstva, se izraža s praznovanjem. Vsako ljudstvo praznuje na svoj način in to je ljudskost. Populizem pa je temu nasproten. Je zaprtost tega v en

model. Zaprti smo, samo mi smo. In ko smo zaprti, ne moremo naprej.

Kako torej premagati to vedno bolj razširjeno miselnost, ki vidi v tujcu, v drugačnem, v migrantu nevarnost, zlo, torej nevarnost, ki jo je za izgnati? Premaga se jo z objemom, s sprejemom, s pogovorom, z Ljubeznijo. To je beseda, ki odpira vsa vrata.

Vsakdo od vas želi v življenju opraviti konkretno pot, torej pot, ki prinaša sadove. Govorite z ostarelimi, govorite s starimi starši. Oni so korenine, so korenine vaše konkretnosti, korenine vaše rasti, cvetenja in roditve sadov. Zapomnite si. Če je drevo samo, ne bo dajalo sadov. Vse to, zaradi česar drevo cvete, je pod zemljo. Biti morate zakoreninjeni, a ne ostanite tam. Vzemite s seboj korenine, da boste obrodili sadove. S tem boste postali korenine tudi za druge. Govorite s starimi starši, z ostarelimi in to vas bo osrečilo.

pripravil br. Vlado Kolenko

DUH ASSISIJA

IN PODAJ MI ROKO

Sobota, 27. oktober 2018

Frančiškanski samostan
Kostanjevica nad Novo Gorico

Program:

- 9.30 Zbiranje
- 10.00 Molitev
v samostanski dvorani
- 10.30 Srečanja ob kavi, čaju ...
- 11.00 – 12.30 Okrogla miza
v samostanski dvorani

Gostje:

- p. Pavle Jakop OFM
- Marko Rijavec
- Zakonca Tina in Janez Kramarič
- s. Dorica Emeršič FSR

12.30 Kosilo

13.30 – 14.30: Delavnice

15.00 Sv. maša za mir:
upokojeni škof Metod Pirih

POJIMO NA OBROBJA

Srečanje pripravlja Komisija za duhovnost pri Frančiškovski konferenci.
Foto: arhiv ŠSKK

Dostojanstvo - ker se/te cenim in spoštujem

Biti zedinjen, strinjati se med seboj, biti eno je velika stvar.

Ampak spoštovanje pravice drugega, da je lahko drugačen, pa je najbrž še večja. Bono

Biti spoštovan, imeti avtoriteto, spoštovati samega sebe so stvari, ki si jih želimo. Hkrati pa izkušamo, da jih ni mogoče dobiti kar tako na hitro. Poglejmo torej, kako je s tem.

Kaj spoštovanje pomeni?

Če pogledamo v slovar slovenskega knjižnega jezika (mimogrede z definicijo se strinjajo tudi različne psihološke veje), je v njem izraz spoštovanje razložen kot zelo pozitiven odnos do koga zaradi njegove moralno utemeljene veljave, vrednosti.

In če brskamo dalje po etimoloških slovarjih slovenskega jezika, ugotovimo, da je izraz prvotno pomenil nekaj takega kot čislati, upoštevati. Torej je v osnovi te besede človekovo spoznanje oz. misel (praslovanski koren čisti je pomenil misliti, šteti, računati, spoštovati), da je nekaj dobro in da je zato vredno našega upoštevanja in spoštovanja. Od tod je prišla tudi beseda poštenost, ki opisuje takšno dejavno upoštevanje.

Za razliko od ljubezni, ki v ozir vzame celotnega človeka, je za spoštovanje dovolj že kakšna od lastnosti, ki jih človek ima. Drugo osebo spoštujemo takrat, ko menimo, da je ta oseba v nekateri svoji lastnosti skladna s tem, kar sami visoko cenimo. Tako lahko človeka spoštujemo, ker je delaven, sistematičen, natančen, dobro obveščen, inteligenten ...

Spoštovanje zato ni le nek abstrakten, statičen odnos, ampak narekuje dokaj dejavno držo in budno oz. kritično spremljanje ter

obenem blagohotno opazovanje sveta okoli nas. Ali z drugimi besedami – lahko so nas polna usta spoštovanja do lačnih na drugem koncu sveta, naše vsakdanje življenje pa nas postavlja na laž, ko nespoštljivo ravnamo s hrano in jo mečemo stran.

Temeljne človekove pravice osnova za spoštovanje

Osnova za spoštovanje človeka so človekove temeljne pravice. Te temeljijo na predpostavki, da je vsakega človeka, ne glede na to, kakšen je in kaj je naredil, treba spoštovati že samo zato, ker je človek. Celo najbolj okorel zločinec ima pravico, da ga obravnavamo kot dostojanstveno človeško bitje, kot človeka. Teorija človekovih pravic je v nasprotju z razčlovečenjem (dehumanizacijo) ljudi, kakršno obstaja v okviru ideologij, ki pridigajo prezir in sovražstvo do posameznih skupin ljudi. Ker pa so človekove pravice po svoji vsebini minimalne pravice, torej nekakšen minimum, do katerega je upravičen vsak posameznik, je tudi spoštovanje, ki izhaja iz njih, minimalno spoštovanje. To je spoštovanje človečnosti v slehernem človeku oziroma spoštovanje življenja v slehernem živem bitju. V tem smislu teorija človekovih pravic zastopa tezo, da obstaja minimalno spoštovanje, ki je po svoji naravi brezpogojno.

Družbeni nauk Cerkve in spoštovanje

Podobno govori o spoštovanju tudi družbeni nauk Cerkve. Prva in največja vrednota je človek v svojem dostojanstvu.. Dostojanstvo, ki ga ima vsaka človeška oseba, zahteva, da druge ljudi spoštujemo, da jih ne izrabljamo ali izkoriščamo, ampak jim priznavamo njihovo

ve temeljne pravice in jim omogočamo, da te pravice tudi uživajo. Za kristjane zahteva po spoštovanju dostojanstva vsake osebe izhaja iz samega središča naše vere. Verujemo, da je Bog človeka ustvaril iz ljubezni. Vsak človek je Božja podoba in kakor spoštujemo Boga, spoštujemo tudi njegovo podobo, se pravi vsakega človeka. Prav tako verujemo v učlovečenje Božjega Sina. Večni Božji Sin je postal človek, nam enak v vsem, razen v grehu. Biti človek je nekaj velikega, saj niti Bog sam ni pomišljal, da bi se učlovečil in rešil naše dostojanstvo, ki ga sami ogrožamo.

Božji odnos do nas nam torej narekuje, da tudi mi spoštujemo vsakega človeka, ne glede na to, kateremu narodu pripada, kakšnega prepričanja je, ne glede na spol, zdravje ali starost.

Samospoštovanje

Če si pred oči priključimo največjo zapoved ljubezni (Ljubi Boga in svojega bližnjega!), nam je hitro jasno, da je podobno kot za ljubezen tudi za spoštovanje pomemben del *kakor samega sebe*. Ne moreš dati drugim tega, česar sam nimaš. Samospoštovanje tako pomeni, da o sebi mislimo dobro, da se imamo radi ter da smo prepričani vase in v svoje zmožnosti. Natančneje bi lahko samospoštovanje opredelili kot mnenje, ki ga imamo o sebi. Povezano je s samozavestjo in pozitivno samopodobo in ga lahko skozi čas popravljamo in gradimo. Ne moremo ukazati, da nam drugi izkazujejo spoštovanje, lahko pa se postavimo zase, ko nam ga jemljejo.

Po različnih virih povzela Fani Pečar

Kako si pridobiti spoštovanje?

Vzpostaviti avtoriteto in pridobiti spoštovanje ni tako preprosto, saj mora drugi pri nas prepoznati določeno pozitivno lastnost, v kar pa ga ne moreš kar prisiliti z govorjenjem, potrebna so dejanja. Tukaj je nekaj nasvetov v zvezi s tem:

- **Bodi prijazen/na.** Ne le do bližnjih in oseb, ki ti veliko pomenijo, ampak tudi do ostalih. Nekje sem prebrala zapis: Odloži telefon in poslušaj osebo, s katero si na kavi. To je nova aplikacija, ki se jih reče spoštovanje.
- **Naredi, kar obljubiš.** Daj vedeti, da ti ostali lahko zaupajo. Kadar že vnaprej veš, da nečesa ne boš mogel/la izpolniti ali nisi prepričan/a, kdaj boš imel/a čas, to povej.
- **Pokaži spoštovanje.** Spoštovanje je vedno dvosmeren odnos. Če ga sam ne zmoreš pokazati, ga težko pričakuješ od drugih – spomni se zlatih pravil.
- Če je treba, pomagaj. Vzemi si čas in priskoči na pomoč prijatelju ali družini, nekemu, ki se utaplja v delu ... Nihče ne zmore vsega sam.
- **Pridno delaj.** Pusti, da namesto tebe govori dobro opravljeno delo in ne prazne besede. Najprej dokaži, česa si sposoben/a in si ustvari ugled. Spoštovanje bo prišlo samo od sebe.
- **Sprejmi pomoč.** Naj ti ne bo nerodno priznati, da tudi ti ne zmoreš vsega sam/a. Obkrožen/a ste z ljudmi, ki želijo, da bi napredovali in dosegali uspehe, zato jim dovolite, da ti pri tem pomagajo. Po opravljenem delu se nanje spomni s pozornostmi, ki jim bodo polepšale dan.
- **Prizadevaj si postati boljša oseba.** Nihče ni popoln in vsi imamo prostor za napredovanje. Ne ustavi se, ker misliš, da si dosegel že vse, kar se je dalo. Če se obdaš s praviimi ljudmi, ti bo to lažje uspelo.

Spoštovati sebe, jezik, narod

Spoštovanje, delo in učenje odpirajo vrata v srečno življenje – to je vodilo naše osnovne šole. Všeč mi je in spoznavam, da ga je vedno težje spraviti v življenje mladih ljudi, ki so nam zaupani. Pa vendarle, obup ni na mestu, prav je, da se soočimo z realnostjo.

V tem času in tem prostoru spoštovanje dobiva drugačne in nove dimenzije. Spoštovanje samo je težko opisati, lažje je povedati, kaj se zgodi, ko ga ni več – med zakoncema, otroki, med sodelavci, do nadrejenih, sosedov, prijateljev - počti. Tovrstnih pokov je žal vedno več – ločitev, preprirov, nesoglasij med vrstniki, sosedov, ki sosedu želijo, da mu koza crkne in odvetnikov, ki na ta račun dobro živijo. A žal to še ni vse. Nestrpnost, ki jo rodi pomanjkanje spoštovanja, je prisotna ne le v realnem, ampak tudi v virtualnem svetu. To je novo bojno polje, ki je polno »vojakov«.

Če kdaj berete komentarje pod različnimi članki, potem veste, da meje slabega okusa, ne poznajo meja. Vsekakor priporočam, da tega ne počnete redno, ker se lahko ujamate v past. Zdelo se vam bo, da je res vse narobe, to občutje človeka hitro prevzame in kmalu v resnici vse postane neprijetno. Žal smo k temu, da iščemo slabo, ne le nagnjeni, ampak tudi vzgojeni: v šoli iščemo napake, doma povemo svojim dragim, česa še niso naredili, pozabimo pa pohvaliti tisto, kar so, ker je samoumevno. Najprej je treba pohvaliti in šele potem iskati poti za odpravljanje napak.

Sicer pa spoštujte sebe in svoje življenje in raje pojdite v naravo, kot da se izgublimate v ekranih in se vznemirjate. Tako ali tako velja, da ni velik človek ta, ki ponižuje druge, velik človek je ta, ki male dviga v nebo, torej nam je veličina duha piščočih jasna.

V zadnjih letih se na narodni ravni sprašujemo, kje je naš ponos, zakaj Slovenci nismo ponosni na našo domovino, državo, jezik, naravo? Sama menim, da zato, ker se ne spoštujemo dovolj: ne spoštujemo vere naših prednikov, jezika, narave, drug drugega. Danes je pomembno, da bodo otroci govorili tuje jezike, slovenskega pa ... Če bo šlo v smeri, ki se nakazuje, v resnici ne bo več pomemben. Slovenski jezik ima svoje korenine v Brižinskih spomenikih – v molitvi in pridigi, zato, da bi se ljudje obračali k Bogu v svojem, maternem jeziku - danes žal vedno manj ljudi moli.

Koliko ljudi vam je reklo, da vaš otrok zelo lepo govori slovensko, da je njegov jezik bogat? Seveda ne, saj to sploh ni pomembno – čim prej naj se nauči angleško, pa še pet tujih jezikov, še ime mora imeti mednarodno, seveda brez šumnikov, ker bo študiral v tujini ali pa bo športnik svetovnega kova. Mogoče bo, a slovenščina ga pri tem ne bo hromila, ampak bogatila. Ko bomo to razumeli, bomo spoštovali sebe, svoj jezik in svoj narod. Slovenci moramo slovenščino ljubiti do skrajnih meja, v njej razmišljati, pisati, peti, govoriti, ustvarjati, moliti ...

Mateja Feltrin Novljan

Mlade gore

Letos poleti, med dolgimi študentskimi »počitnicami«, je bil za mlade iz mariborske nadškofije organiziran potep po naših prelepih Julijskih Alpah. Rada imam gore, ker uživam v naravi in ker so prekrasen pokazatelj, kako mali smo v Njegovem stvarstvu. Vendar sem bolj kot hribolazec, pohodnik po večini navajena Pohorja in višin, kjer še raste gozd. Tako sem bila na tem potepu vržena kot neplavalec v olimpijski bazen.

Prvi dan smo se po kopanju v enem od jezer odpravili na planino Blato od tam pa odšli do kočice pri Triglavskih jezerih. Ker včasih spremlja hrabre tudi smola, se je naši pohodnici Fani, odlepil podplat. In ker je bila ena težava premalo, smo naleteli tudi na drugo. Zaradi zasedenih postelj v koči na Prehodavcih smo bili primorani noč prespati

v koči pri Triglavskih jezerih, kar pomeni, da smo naslednji dan morali hoditi vsaj 15 ur. Še dobro, da se tega dejstva nisem takrat zavedala. Naslednji dan sva z Matejem odšla na Veliko Špičje in po grebenu do Prehodavcev. Sliši se enostavno in dokaj kratko (za športnike in za tiste, ki so že v zibelki imeli obute »gojzarje«, je verjetno srednje težka pot), zame pa je bilo vse prej kot to, in daleč od načrtovanih 6 ur hoje na dan. Fani je zaradi čevljev pot nadaljevala po dolini Triglavskih jezer, midva z Matejem pa sva se po 8 urah hoje končno prebila do kočice na Prehodavcih, kjer naju je Fani že nekaj ur čakala.

Nato smo pod nadaljevali skupaj po Nevem-kak-se-reče-toti-dolini, bila pa je dolga, kljub temu, da je razglašena za najlepšo planinsko pot. Tako smo se šele v poznih večernih urah končno spet vrnili na planino Blato do našega avtomobila. Ne pretiravam, ko rečem, da je to bil najsrečnejši trenutek tega poletja. Nog pa nisem čutila še kakšna dva dneva, kar je bila ena izmed manjših posledic ...

Zgodbe sicer še ni čisto konec, ampak ker se ne dogaja več v planinah, ne bom tukaj z njo nadaljevala. »To be continued« v živo, če se srečamo. Naslednje leto pa se prosim pridružite, da ne bom sama »švicala«.

Maša Antončič

Pojdi v popolnem miru

Br. Stane, poznamo te kot veselega človeka. Kje si odraščal in kako te je to zaznamovalo?

Doma sem iz Dolenje vasi v Selški dolini, župnija Selca. Mama me je rodila doma, 2. decembra 1956, in na to sem ponosen. Sem tretji otrok od šestih. Naše domače ime je »pri Martinčku«. Moj oče Anton Bešter je umrl dve leti po mojem duhovniškem posvečenju, leta 1985, v starosti 81 let, moja mama pa še živi na domu v družini brata Jerneja, stara 95 let in Jernejeva družina zelo lepo skrbi zanjo, še posebej naša svakinja Nada. Na rosno otroštvo imam zelo lepe spomine. Oče je bil strog in dober. Spomin mi sega v tretje leto življenja; oče me je pestoval in pel pesem »Oj ta vojaški boben«. Igral je tudi na orglice. Po poklicu je bil zidarski mojster in fantje smo mu »pomagali« pri domačih zidarskih delih. Še rajši pa smo jo pobrisali na reko Soro in se igrali fantovske pustolovščine. Mama Marija je 19 let mlajša od očeta in je bila ena sama dobričina in nas je imela zelo rada. Tudi ona je vedno rada prepevala, še posebej pri delu. Danes zelo rad povem, da sta nam oba podarjala pričevanje preproste kmečke vernosti z molitvijo in življenjem. Da smo vsak dan molili in ob nedeljah hodili k maši, je bilo samo po sebi umevno, vendar to ni bila gola navada. Starejši brat Tone je bil zavzet ministrant in je tudi mene lepo uvedel v ministriranje. Spominjam pa se, da je prav tisto

leto 1964 v bogoslužju latinščino zamenjal domači jezik. Dve leti sem hodil v osnovno šolo v Selca in učiteljica Olga Šmid je bila zelo verna in je bila vsako nedeljo pri maši. Doma, v domači župniji in šoli sem dobil bogato doto duhovnih dobrin in mi je bogastvo za vse življenje.

Od doma si odšel že kar hitro, če primerjamo, kako mladi gredo od doma danes. Zakaj si odšel in kako si bil povezan z domačimi?

Z devetimi leti me je teta Ivanka vzela k sebi, ker je bila sama in ni imela otrok. V Virmašah pri Škofji Loki sem pri teti živel šest let, do konca osnovne šole. To so bila moja vesela in dramatična najstniška leta. Poleg tete je v isti hiši v pritličju živela stričeva družina in ne daleč na kmetiji družina druge tete. Živel sem med domačimi ljudmi in doma nisem zelo pogrešal. Seveda pa sem občasno domače obiskoval in vedno počitnice preživel doma. Moji domači pa so me res imeli za malo drugačnega, ker sem bil od doma, vendar smo se zato imeli še rajši. Posebej so se me ob obisku razveselili mlajša brata in najmlajša sestra. Ta mi je ostala najbližja vse do sedaj. Teta me je imela zelo rada in je zame materinsko skrbela. Tudi jaz sem zelo rad živel pri njej. Otroštvo in osnovnošolsko mladostništvo sem preživeljal z bratranci, sestričnami in sošolci. Ob večerih smo se igrali najrazličnejše igre in tudi kakšno ušpičili. »Pastirski poklic« sem dobil, ko sem pri tretji teti v počitnicah pasel krave in ovce na Dobrči na Gorenjskem. Z ministriranjem sem nadaljeval v podružnični cerkvi pri Svetem Duhu. V zelo lepem spominu sta mi ostala župnik Stanko Hribšek in katehistinja uršulinka Mati Ljudmila.

V rani mladosti si že spoznal brate kapucine. Kako si jih spoznaval in kakšni so spomini na tisti čas?

Vas Virmaše je tedaj spadala v župnijo Stara Loka. Ko smo svetoduški ministranti ob nedeljah želeli ministrirati v župnijski cerkvi, so nas številni starološki ministranti vse pometali čez prag in nismo prišli blizu. Zato smo se ob nedeljah preselili

h kapucinom v Škofjo Loko. Iz te skupine smo bili potem štirje semeniščniki. Bratje kapucini so nas sprejeli z velikim veseljem, ker niso imeli rednih ministrantov. Z nami so se ukvarjali predvsem br. Robert, br. Štefan Balažic, br. Placid in še mnogi drugi. Ministranti smo se v samostanu udomačili in smo velikokrat celo nedeljsko dopoldne, od 5. ure zjutraj preživel pri kapucinih. Ministrirali smo pri treh mašah, vmes smo šli na zajtrk in igrali športne igre v samostanu in na bližnjem igrišču. S. Miroljuba, Marijina sestra, ki je že takrat kuhala v samostanu, nam je vedno postregla z okusnim šmornom. Ministrirali smo včasih tudi med tednom, še posebej pa mi jo ostalo v spominu vsakoletno velikonočno tridnevje. Br. Robert nas je skupino ministrantov in semeniščnikov v počitnicah leta 1970 peljal tudi na Triglav in me »zastrupil« z gorami.

Odločil si se za malo semenišče? Kaj te je k temu nagnilo? Kaj so rekli domači?

Moram reči, da sem že v prvem razredu čutil veselje do duhovniškega poklica, saj sem to povedal tudi učiteljici na uho, ko nas je spraševala, kaj bomo, ko bomo veliki. Z velikim veseljem sem vedno ministriral in tako veselje do duhovniškega poklica ohranil ves čas šole in študija. Ko sem spoznal brate kapucine v Škofji Loki in z njimi preživel mladostna leta, se je duhovniškemu pridružilo še veselje do redovniškega poklica. Po zaključku osnovne šole sem se takoj odločil za vstop v kapucinsko semenišče in nadaljevanje željene poti. Tako me je poklical Gospod. Samo enkrat sem

zanihal v odločanju, in sicer, ko me je neznansko pritegnilo igranje violine. Nižjo glasbeno šolo sem končal v času noviciata. Profesor Janez Bokavšek, ki me je neverjetno motiviral za igranje violine, se je spreobrnil in deset let za menoj postal duhovnik. Bil sem na njegovem duhovniškem posvečenju leta 1993 v Rimu, ki ga je prejel po polaganju rok sv. papeža Janeza Pavla II. Živi in deluje na Slovaškem, vendar se včasih vidiva in obudiva spomine na zanimivo preteklost. Moji starši, bratje, sestre in teta so z veseljem sprejeli mojo odločitev in me v njej vedno podpirali.

Noviciat, gimnazija, služenje vojske... Tam so vedeli, kdo si in kje? So te spoštovali?

Rečem, da sem »serijski« redovnik in duhovnik in da je bila do sedaj moja pot zame najboljša. Kot kapucinski semeniščnik sem obiskoval ljubljansko gimnazijo Moste z vzdevkom Texas. Imel sem sošolca Rajka, ki sva sedela skupaj in se tudi obiskovala. V komunističnih časih nismo obešali na veliki zvon, da sem semeniščnik in je zame vedel samo on. Seveda pa so vedeli profesorji in ravnatelj Medved, ki je poklical v šolo mojega očeta, da bi me preselil iz semenišča v kakšen drug internat. Še vedno se spominjam očeta, ki me je po pogovoru z ravnateljem s strahom obiskal in se bal, da mu nekdo sledi. Ravnatelj mi ni dal miru. Poučeval je zemljepis in me v 2. letniku vsako uro nagovarjal, naj se poročim z eno od sošolk. Sošolci in sošolke pa so debelo gledali, za kaj sploh gre. Po 2. letniku gimnazije sem vstopil v noviciat v Škofji Loki in ga preživel v čudovitem duhovnem in bratskem vzdušju. Naš magister je bil dobri br. Avguštin Cijan, v bratstvu pa so bili še sami dobri bratje kapucini, med katerimi želim omeniti predvsem br. Metoda Jeršina, ki je v bratstvo vedno prinašal veselje in dobro voljo, ter br. Rafaela Jenka, ki nas je vse novince »pobasal« v moški pevski zbor, kjer smo prejeli dar večglasnega moškega zborovskega petja. Tudi to je velika zasluga, da smo kasneje bratje kapucini veliko prepevali skupaj in posneli

dve audio kaseti, ki sta kasneje izšli na zgoščenki Zapojte z nami Gospodu. Sošolci z gimnazije so bili ob mojem nenadnem odhodu zaprepadeni in so me pomilovali, češ odšel sem za samostanske zidove, od koder se ne bom več vrnil. Bog ve, kakšne predstave so o tem imeli. V času noviciata pa sem tudi sam v sebi utrdil poklic in predelal dejstvo, da zdaj vsi vedo glede mojega poklica in sem se naslednje leto vrnil na gimnazijo notranje osvobojen vsakega strahu in skrivanja. Šele sedaj so bili zaprepadeni, da sem se vrnil kot redovnik in kandidat za duhovništvo. Od zdaj naprej so me res spoštovali in smo bili dobri prijatelji.

Vojaščino smo služili kot »popovi lopovi«. Oficirji so vedeli za moj poklic, vojaki pa le tisti, ki sem jim povedal. Na javno vprašanje, kaj sem po poklicu, sem glasno odgovoril: »Student filozofije, završio drugo godinu«, ker sem k vojakom odšel po drugem letniku teološke fakultete. Čez nekaj časa takšnega predstavljanja zaslišim enega od vojakov: »Student filozofije, završio drugo godinu«. Rekel sem si: »Opa, ta je pa naš.« In res je bil hrvaški bogoslovec Spomenko Bagarić, ki je prav tako danes duhovnik in sva še tedaj zelo povezala. Vojaščino sem preživel v Novom Pazaru, Sandžak, na meji med Kosovom in Črno goro. O verski pripadnosti tedaj ni bilo veliko govora in nisem glede tega imel težav. Zelo pa se spominjam, da smo preko televizije slišali za novega poljskega papeža Janeza Pavla II, oktobra 1978.

Študij teologije... Kako je potekala ta tvoja pot?

Na študij teologije imam najlepše spomine. Zame je bila najboljši faks. Imeli smo odlične profesorje: Antona Stresa, Jožeta Kraševca, Franca Rodeta, Stanka Ojnika, Janeza Oražma ter Jožeta Trošta. Te želim posebej poudariti. Hvaležen pa sem tudi svetniškemu zgledu Antona Strleta, ki je bil moj mentor za diplomu in mi je po br. Metodu Benediku pošiljal pozdrave. Filozofijo, Sveto pismo in glasbo smo obiskovali z užitkom. V povezavi s študijem želim posebej omeniti življenje v po-

noviciatu s sošolci: br. Marjanom Marucljem, br. Mihom Sekolovnikom, br. Tonetom Ratajem, br. Stankom Matjašcem, br. Karlom Gržanom. Poleg študija smo skupaj z magistroma br. Štefanom Balžicem in br. Metodom Benedikom preživljali lepe čase skupnega bratskega in molitvenega življenja, sodelovanja pri bogoslužju v župnijski cerkvi s sobraty župniki, kaplani in farani, kot mežnarji, bralci in pevci in instrumentalisti v mladinskem ansamblu. Br. Donat Kranjec je prav ansamblu dal mesto pri maši za otroke in starše. Zelo rad omenjam tudi br. Zdravka Koprivnikarja in njegov možat in prisrčen domač nastop. Br. Zdravku smo zelo radi pomagali, ker je bil bolnik in slaboviden.

Nova maša, služenje v redu bratov kapucinov, vzgoja mlajših? Katere stvari so te pri tem najbolj zaznamovale?

Pred posvečenjem in novo mašo sem preživljal težko notranjo stisko, ki je bila v tem, da sem doživljal svojo veliko nevrednost prejeti zakrament duhovniškega posvečenja in sem zelo trpel. Potem pa mi je bilo dano doživeti blagodejnost Božjega usmiljenja, dobrote in sprejetosti. Gospod se me je dotaknil in me ozdravil. To dejstvo je najgloblji razlog mojega veselja in navdušenja, ki sem ga mogel v redovnem življenju in duhovniškem poklicu živeti in širiti med ljudi. Ko sem globlje spoznal svetega Frančiška Asiškega, sem ga sprejel kot svojega velikega vzornika in priprošnjika. Za novomašno geslo sem si izbral

njegovo molitev: »O Gospod, naj bom orodje tvojega miru.« Verjamem, da je to poklic nas bratov kapucinov, ki ga še posebej prepoznavam v naših dveh svetih p. Leopoldu Mandiću in p. Piju iz Pietrelcine. Še zdaleč nisem izčrpal tega poslanstva in še čutim dolžnost to poslanstvo poglobljati in živeti. Nova maša je bila za našo župnijo velik dogodek.

Takoj po posvečenju sem bil imenovan za magistra – vzgojitelja ponovincev in semeniščnikov. Bil sem mlad in neizkušen, moja prednost pa je bila morda, da sem jim lahko bil blizu. Veliko sem obiskoval družine in vodil duhovne vaje za ministrante. Vem, da je bilo moje delo nepopolno, kolikor časa (7 let) sem opravljal vzgojno službo, sem jo z veseljem, optimizmom in ljubeznijo do mladih bratov. Če je kdo zapustil našo skupnost, mi je bilo zelo težko, neizmerno pa sem hvaležen za brate, ki so naredili večne zaobljube in postali duhovniki. V tistem času smo veliko prepevali in prepevanje vključili ne samo v naše življenje, ampak tudi v bogoslužje in poslanstvo pričevanja. Za leta opravljanja vzgojne službe sem Bogu neizmerno hvaležen, obenem za vse brate, ki sem jim mogel pomagati do polnosti redovniškega in duhovniškega poklica.

Sledili sta dve leti kaplanovanja v župniji Ljubljana – Štepanja vas. Skupaj sva začela, br. Gabrijel Recek kot župnik in jaz kot kaplan. Tedaj sem dobil novo priložnost živeti za ljudi in jim oznanjati veselo oznanilo. Bog mi je naklonil zdravje in veselje za to in sem se ves lahko posvetil pastoralnemu delu. Lahko sem nadaljeval, kar sta v Štepanjski župniji začela br. Miha Sekolovnik in br. Stanko Matjašec. Moje pastoralno delo sem zaradi dinamičnosti in živosti doživljal kot »evangeljski metež«, ki me je neverjetno osrečeval in izpolnjeval. Vse to sem lahko doživljal tudi kasneje na Ptuj pri sv. Ožbaltu in ponovno kot župnik v Štepanji vasi. Vedno sem doživljal veselje, da nas Jezus sprejema kot prijatelje in sodelavce na njegovem največjem projektu: Božje kraljestvo.

Po nekaj letih redovništva in duhovništva si spet postal študent. Tokrat v Rimu. Kako si preživel tisti dve leti?

Ko si mlad, si vedno želiš študirati še naprej. Mislim sem si, da je moj vlak v tem oziru že odpeljal. Br. Vinko pa mi je kot takratni provincialni minister predlagal, naj po 9 letih duhovništva naredim »time out« z dveletnim študijem Frančiškove duhovnosti v Rimu. Takoj sem bil za to. Podiplomski študij sem doživel še lepše od prejšnjega. Točno sem vedel, kaj hočem in sem dve leti resnično prevetрил ne samo teološko znanje, ampak in predvsem duhovno življenje, saj sem lahko poglobil duhovnost sv. Frančiška in se v bratskem življenju z brati z vsega sveta in poglobljanjem v duhovno izkušnjo sv. Frančiška. V študijskem programu smo večkrat obiskali Frančiškove kraje, odkrivali in izkušali neizmerno bogastvo njegove karizme. Ves čas sem študiral z velikim užitkom, kaj takšnega nisem doživel nikoli prej.

Tudi za glasbo sem imel čas. Spoznal sem br. Paola Martinellija, tedaj plodovitega kantavtorja in zdaj pomožnega škofa v Milanu. Prevedel sem njegove pesmi za mašo, ki so se prijele tudi v Sloveniji, npr.: O Gospod, studenec vse dobrote. Br. Francesco Neri, tedaj študent ter dobri in potrpežljivi lektor in korektor moje naloge, mi je posredoval frančiškove pesmi, ki sem jih prav tako prevajal. Prijela se je: Pojdi v popolnem miru. Za to delo sem tedaj imel čas in mir.

V našem Kolegiju sv. Lovrenca sem posebej poglobil prijateljstvo z bratom Andrejem Stanovnikom slovenskega porekla iz Argentine in br. Davidom Tencerjem iz Slovaške, ki sta danes škofa. Enkrat smo že priredili srečanje treh prijateljev, upam, da ga bomo še kdaj.

Vedno in še sedaj si zelo gibčen in športen. Kot vem rad zaigraš kakšno košarko...

Bog mi je podaril zdravo telo. Tudi danes pri 62 ne smem nič pojamrati. Letos sem se testiral, se povzpел na Triglav čez Prag in se naslednji dan

formulo 1. Zdaj bolj čutim, da je zdravje pogojeno z gibanjem in si zanj prizadevam.

Kdorkoli te spozna, si zapomni, da je to tisti brat, ki je vedno dobre volje, nasmejan, optimističen... Kje črpaš moč za notranje in vidno veselje?

Glavni razlog za veselje sem že navedel v enem od prejšnjih odgovorov. Jezus Kristus je moj, naš Odrešenik, v njem je naša sreča in veselje. Res pa je tudi, da me je Bog po starših obdaril z veselo naravo, za kar sem Bogu in staršem zelo hvaležen. Veliko tega sem prejel tudi od dobrih, veselih in velikodušnih bratov. Br. Donat Kranjec se nikoli ni razjezil, br. Metod Jeršin je razdajal veselje in optimizem, br. Zdravko Koprivnikar je bil moder, možat, preudaren in srčno dober... Rad poudarim, da sem se veliko naučil pri kapucinih, za našo delavnost pa ima zasluge tudi s. Miroslava Marič, gospodinja v Štepanji vasi, ki nas je uvajala v delo na vrtu ter čiščenje in urejanje samostana.

Kar precej časa si delal v pastoralni, kjer si bil župnik. Besede „evangeljski metež“ si nekako ti izumil? Kaj to pomeni?

Vedno sem doživljal evangelij zelo sredi življenja, neposredno, iz izziva v izziv. Takšen je bil Jezus, ni imel, kamor bi glavo naslonil. Ves se je razdal za naše odrešenje. Spomnim se scene iz filma Jezus Kristus Superstar, kjer je prikazano, da so Jezusa skoraj raztrgali, tako so se pulili zanj. Frančišek je bil Jezusov najzvestejši posnemovalec tudi v evan-

gelskem metežu. Spomnimo se na Frančiškovo popolno veselje. Evangeljski metež je bil zame vedno velik izziv.

Kje vse si deloval?

Kot dijak in ponovinec študent sem preživel 10 let v Štepanji vasi, kot novinec eno leto v Škofji Loki. V Štepanji vasi sem bil še 7 let vzgojitelj, 2 leti kaplan in 12 let župnik. Na Ptuj v župniji sv. Ožbatla sem deloval 8 let in sem ponosen, da smo bratje takrat začeli z gradnjo cerkve sv. Leopolda Mandiča. V Vipavskem Križu sem kot hišni predstojnik in voditelj doma duhovnih vaj preživel 3 leta. In zdaj v isti vlogi delujem že eno leto v Kančevcih.

Kako ti na tvoji poti služenja Gospodu lahko pomagata bratstvo?

V življenju in delu nisi sam. Bratje si pomagamo, se nadomeščamo, smo predvsem občestvo. Krščanstvo je bistveno občestvo in redovno bratstvo je preroško znamenje za to krščansko bistvo in izziv za sedanjí čas, ki podleaga individualizmu. Saj je skupnost tudi zahtevna in naporna, vendar nikoli nisi sam, nisi prepuščen samemu sebi. Je skušnjava biti sam, samostojen, sam svoj gospod, vendar je ta pot težja in bolj tvegana. Včasih nas brate redovnike ljudje primerjajo s škofijskimi duhovniki in pri nas odkrivajo in doživljajo večjo sproščenost, odprtost... To zmoremo, ker smo brat-

ska skupnost, ker si pomagamo, se nadomeščamo, si vzamemo čas za ljudi...

Kakšno je sedaj življenje v Kančevcih? Kaj je tvoje poslanstvo?

Kot že rečeno, hišni predstojnik in voditelj Doma duhovnosti. V Kančevcih je življenje in delo bolj umirjeno. Bratje imamo več časa za molitev in delo, za ljudi, ki prihajajo k nam. Poleg nas štirih: Milan, Jurij, Gregor in jaz, sta z nami še dva kuharja Drago in Simon. Včasih pa nam na pomoč priskočijo še drugi prostovoljci. Bratje se zelo dobro razumejo in sodelujemo. Župniki nas prosijo za pomoč in radi gremo, če imamo čas, pomeni, da nas že kdo drug ni prej prosil. Za domačo župnijo skrbi br. Jurij, ostali pa ga nadomeščamo, če je potrebno.

Ja, to je tisti brat Stane, ki se po cesti ne pelje prav počasi... Saj se ti vedno ne mudi, ali pač?

Vedno sem imel rad hitrost, že od osnovnošolskih let, ko smo v Škofji Loki spremljali motociklistične dirke. Teta mi je v petem razredu kupila francosko športno kolo in sem z njim veliko predirkal. Kot gimnazijec sem si kupil specialko z 10 prestavami. Ko sem postal šofer, pa se mi je na cesti vedno mudilo. A to je bila velika slabost. Zdaj se zelo trudim za pravilno in varno vožnjo, saj smo na cesti odgovorni za življenje drugih in lastno.

Glasba. Ja, tisti br. Stane s kitaro. Kaj ti pomeni glasba?

Beethoven je rekel: »Glasba je višje razodetje«. Kot brat kapucin in duhovnik pa sem doživel,

spoznal in udejanjil, da glasba neverjetno pomaga k srečevanju in slavljenju Boga, ter srečevanju in povezovanju ljudi v občestvo. V bogoslužju ima neodtujljivo mesto. Ko sem nehal igrati violino, sem leto dni obiskoval glasbeno šolo za klasično kitaro. Še danes mi je žal, da nisem naredil cele nižje stopnje. Kitaro sem se potem učil kot samouk in jo z veseljem igram in vsestransko uporabljam še danes. Čeprav nisem šel izrečno glasbene življenjske poti, sem glasbo v veliki meri uporabil za bogoslužje, za oznanjevanje božje ljubezni ter za zbiranje in srečevanje ljudi.

Kako spoštuješ bližnjega?

V zadnjem času je to še posebej izziv. Vsakega človeka spoštujemo, ker je Božji, ker je zato samostojna oseba, vredna spoštovanja. Je lahko moj sogovornik in sodelavec in tudi prijatelj. V Bogu pa je vsak človek moj brat ali sestra, kar me uči sv. Frančišek. Jezus se je istovetil z vsakim človekom, zato za nas vse velja: »Kar koli ste storili katere-mu koli teh bratov in sester, ste meni storili« (Mt 25,40).

Telesno in duhovno skrivaš leta. Še vedno nagovarjaš mladega človeka. Kakšno sporočilo imaš zanj?

Ob tem vprašanju mi še vedno pride naslednji odgovor: »Mlad pogled nikoli ne ugasne, če ga vodi Jezus ti« (Sašo in Robi). Leta se nam lahko nabirajo, mladostni pa ostajamo po zvestobi Jezusu, po ljubezni, dobroti, veselju, velikodušnosti...

Pogovarjal se je br. Vlado Kolenko

Dati življenje za drugega

Sem Andrej Sotler, doma iz Radovljice, kje sem odrasčal v pet članski družini. Imam starejšo sestro Ireno in brata dvojčka Jonasa. Starša sta že pokojna in sta sedaj moja močna priprošnjika pri nebeškem Očetu. V Radovljici, kjer sem obiskoval šolo, sem bil močno povezan z župnijo sv. Petra, kot ministrant, skavt, animator.. Poleg domačega župnika pa je moje odraščanje v župniji močno zaznamovala navzočnost šolskih sester. Ob njih sem rasel, se navduševal za redovništvo in za sv. Frančiška in tako je v meni počasi rasla želja po duhovništvu in redovništvu.

Vendar ob vsej želji ni bilo prave mere poguma skočiti v to avanturo z Gospodom in hoditi za Njim. Zato sem si po srednji šoli sprva izbral študij matematike in si tako »kupoval« čas za takrat, ko bom pripravljen na korak za Gospodom. Kasneje sem se vendarle vpisal na študij teologije kot laik, tako kot večina drugih. Po letu študija pa sem napisal prošnjo za sprejem v samostan k bratom minoritom.

Danes sem redovnik – duhovnik, brat minorit. Od večnih zaobljub, ki sem jih izrekel 4. septembra 2011 v Radovljici, sem zdaj br. Andrej Maksimilijan. Maksimilijan po našem svetem bratu Maksimilijanu Marija Kolbeju, poljskem minoritu, ki je v taborišču

Oswiecim, na Poljskem daroval svoje življenje namesto družinskega očeta.

Kakor »duhovna« pot sv. Frančiška Asiškega, je imela tudi moja mnoge postaje. Začela se je ob oltarju radovljiške cerkve sv. Petra, kjer sem kot ministrant vestno opravljal svojo »službo«. Klic pa sem preverjal in nekako potrjeval na romanjih v Assisi in z duhovnimi vajami, na katerih sem se poskušal distancirati od »glasu« ljudstva, ki me je že prepoznalo, kot primernege, in slišati Gospodov glas, ki me je vabil. Namreč sprva sem bil nekoliko negotov in me je bilo strah te odločitve. Ko pa sem v Gospodu dobil gotovost, sem se lažje odločil in stopil na to pot. V pomoč in spodbudo so mi bili tudi radovljiški duhovniki in novomašniki, ki so stopali po tej poti pred menoj.

Ko se oziram na prehojeno pot se mi zdi, da je vzrok za takšno odločitev zavest nore ljubezni s katero me Bog ljubi, in pa po merilu tega sveta malo norosti, da sem si upal storiti tak korak. Družinsko življenje in duhovništvo o katerem sem razmišljal sta dva načina, kako mlad človek svoje življenje podari drugemu/im. Jaz sem imel pred to odločitvijo dekle, za katero verjamem, da mi jo je Gospod poslal na pot ravno z namenom, da me pripravi za ta korak. Zakaj tako menim? Prej sem bil bolj zaprt in ne zgovoren. Ob njej, ob pogovoru z

njo, pa sem se bolj odprl, začel govoriti tudi o sebi, o svojih občutjih in si tako dal odgovor na to, kaj me veseli, kaj želim v življenju početi.

Menim pa, da je danes oboje malo norost. Tako odločitev za duhovništvo, kot za družinsko življenje. Pri obeh odločitvah gre za celo življenje, »dokler naju smrt ne loči«. In za ta korak je potrebna norost... Nato pa vztrajnost v zvestobi izbrani odločitvi.

Kot »radolčan« po rodu in brezjanski ro-mar, sem od malega poznal šolske sestre in manjše brate frančiškane, ki so varuhi mari-jine bazilike na Brezjah in bil z njimi povezan. Minorite pa sem prvič srečal na romanju za mlade v Assisi, leta 2002, ki so ga pripravili skupaj s kapucini, frančiškani ter sestro iz sku-pnosti FMM. Odločitev takrat še ni padla. Sem pa si jih nekoliko »ogledal«. Kasneje sem imel dekle iz minoritske župnije in tako priložnost, da sem jih od blizu spoznal. V tistem času me je pri njih najbolj nagovorilo bratstvo, ki so ga živeli. To je bilo na nek način tudi tisto, kar je pretehtalo, ko sem se odločal med katere manjše brate grem. Drug močan vzgib pa je bil gotovo zgled sv. Maksimilijana Kolbeja, s katerega življenjsko zgodbo sem srečal kot otrok pri šmarnicah in me je močno nagovo-rila. To njegovo zgodbo in držo, »dati življenje

za drugega«, sem nato kot novomašnik želel imeti upodobljeno na novomašnem plašču, ki ga na »hrbtu« krasí izvezena podoba peli-kana, ki je starokrščanska podoba Kristusa, ki daje življenje za drugega. Torej podoba duhovnika, ki daje življenje za drugega, zgodba Maksimilijana Kolbeja, ki da življenje za drugega. In ravno v tem iščem tudi svojo izpolnitev, se pravi dati življenje za drugega. Prav v tem darovanju mi Bog najbolj prihaja blizu. Največji izziv, ki ga vidim danes je biti zvest, zvest dani besedi, odločitvi. Biti priča v današnjem svetu. Pričevalec za vrednote.

S tem duhom in željo trenutno kot redov-nik in duhovnik služim Božjemu ljudstvu pri sv. Trojici v Halozah, kjer imamo bratje minoriti samostan, dom duhovnih vaj in skrbimo za župnijo. Kot brat in duhovnik spremljam delo in življenje Frančiškovih otrok in mladine ter kot duhovni asistent ptujske skavte. Takšno življenje in delo mi na nek način omogoča, biti v odnosu z Gospodom, ki sam o sebi pravi, »Kar koli ste storili enemu od teh mojih naj-manjših bratov, ste meni storili.« (Mt 25,40)

Andrej Sotler

Graditi samospoštovanje

Vsi doživimo trenutke, ko dvomimo sami vase in se počutimo poražene. Take misli in občutja so normalna in so del tega, ker smo ljudje. Če pa nam taka razmišljanja onemogočajo, da bi živeli zdravo in srečno življenje, je treba kaj ukreniti na področju samospoštovanja. V nadaljevanju je nekaj metod za povečanje samospoštovanja, ki jih lahko uporabimo v pogovorih in delu z otroki in mladimi. Pri tem pa ne pozabimo, da se spremembe dogajajo počasi, se pa dogajajo. Pametno je, če preden začnemo o tem govoriti mlajšim, premislimo, kako smo sami preživljali čas mladosti, da bi lažje razumeli, kaj mladi preživljajo sedaj.

1. Jaz stavki

Ko pripoveduješ o sebi, uporabljal jaz stavke, ki naj bodo pozitivni (v njih ni besede ne). Pripoveduj o tem, kako se počutiš in bodi konkreten.

2. Kdaj sem samozavesten/na?

Poišči primere, ko si se počutil/a samozavestnega/no. In poišči dogodke, ko nisi bil/a samozavesten/na. S pomočjo nevihte možganov najdi načine, kako bi se lahko bolj pogosto počutil/a samozavesten/no.

3. Si zmagovalec!

Svoje življenje razdeli na dva dela. Napiši svoje zmage iz prvega dela življenja in nato še iz drugega. K tem dodaj še zmage iz zadnjega obdobja svojega življenja ter situacije, kjer želiš zmagati v prihodnjih petih letih. Cilje zapiši in postavi na vidno mesto.

4. Moj ščit

Izdelaj si ščit, na katerega napiši ali nariši stvari, ki ti veliko pomenijo in po katerih si želiš, da bi si te drugi zapomnili.

5. Moji cilji

Postavi si cilje za prihodnji teden, prihodnji mesec, prihodnje leto in za prihodnjih pet let. Postavi jih na vidno mesto in jih poskusi uresničiti.

6. Ovire na poti

Poglej svoje cilje in napiši ob nje morebitne stvari, ki ti lahko preprečijo uresničitev cilja. Poišči strategije, kako bi jih lahko uresničil/a kljub oviram. Poglej, s čim lahko že danes začneš, da bi cilje uresničil/a.

Pripravila Fani Pečar

Redentore 2018

Tudi letos, tretji vikend v mesecu juliju, so prebivalci Benetk in številni turisti praznovali zahvalni dan Odrešeniku, ki jih je v 14. stoletju dvakrat - leta 1347 in 1379 - rešil grozovite kuge. Imenovali so jo črna smrt. Kronist je to beneško obdobje opisal takole: »V 14. stoletju je bilo beneško trgovsko ladjevje zelo močno, čemur je pripomoglo tudi odkritje kompasa in krmila. Benečani so trgovali tako z vzhodom kot tudi z Anglijo. Vendar pa s svojimi velikimi ladjami niso prevažali samo trgovskega blaga, temveč so iz črnomoških pristanišč pripeljali tudi podgane, ki so prenašale kugo. Izbruhnila je huda epidemija kuge, ki je imela strahotne posledice za Benetke. Na dan je umrlo tudi do 600 ljudi. Tovorne ladje so po kanalih komaj uspevale odvažati mrtve. Umrlo je tri petine prebivalstva. Podobno je bilo tudi v Genovi, od koder se je ta strašna bolezen razširila po vsej Evropi.«

Po prvi zaobljubi so Benečani v zahvalo zgradili mogočno cerkev Kristusu Rešitelju (Redentore), po drugi pa njegovi materi Sveti Mariji od zdravja (Santa Maria della Salute). Obe cerkvi sta bili v teh dneh ves dan odprti in množično obiskani.

Med obiskovalce so bili v teh dneh povabljeni tudi odrasli skavti regije Alpe Adria. Beneški skavti so tudi letos zanje pripravili odličen program.

V petek, 13. julija, so po prijavi imeli skupno srečanje v cerkvi San Simeone Grande, kjer prijazni župnik vsako leto ponudi skavtom za bivanje svoje župnijske prostore.

V soboto, 14. julija, so po skavtsko odkrivali številne beneške zaklade - s kompasom in načrtom mesta v rokah. Ob 18h je sledilo predavanje na temo Mir – skladno z besedami našega ustanovitelja Roberta Baden Powella, ki je dejal: »Mir je vprašanje naše vzgoje«. Po predavanju je imel zanimivo pričevanje Josef Mistriha iz Sirije, ki kot azilant stanuje v domu San Raffaele v Benetkah, kjer aktivno sodelujejo in vsestransko pomagajo tudi skavti.

Zvečer ob 23.30 so v beneški laguni občudovali znameniti ognjemet, ki je razsvetlil beneško nebo. Točno ob 24 h so prisostvovali slovesni zahvalni sv. maši v cerkvi Redentore, ki je bila nabito polna do zadnjega kotička.

V nedeljo, 15. julija, so se skavti v poznem dopoldnevu zbrali na Trgu sv. Marka v zaključnem krogu ob slovesu od Benetk in beneških skavtov - z obljubo na srečanje ob letu osorej na Redentore 2019.

Ester Srdarev

Assisi po pevsko

Vzemi si malo časa in se mi posveti. Svet in njegove zahteve lahko za hip počakajo. Večina ljudi me pusti čakati, medtem pa razmišljajo, da bodo nekega dne našli čas, da se posvetijo samo meni. A bolj ko me potiskajo v ozadje svojega življenja, težje me bodo našli. Živiš med ljudmi, ki na prvo mesto postavljajo svoje delo, ki so dopustili, da čas kot tiran vlada nad njimi. Celo tisti, ki me poznajo kot svojega odrešenika, dovoljujejo, da jih usužnjuje ritem sveta. Ujeli so se v zanko, da več vedno pomeni tudi boljše: več sestankov, več programov, več dejavnosti... Poklical sem te, da hodiš z menoj po samotni poti, da je čas, ki ga preživiš z menoj, zate najpomembnejši, da je tvoja najgloblja radost. To je pot, ki jo večina ljudi ne spoštuje in jo celo prezira. Toda ti si izbrala boljši del, ki ti ne bo nikoli vzet. Še več, ko hodiš z menoj, se moj blagoslov skozi tebe lahko izliva še na druge ljudi.

iz knjige: V tvoji navzočnosti

In smo se podali malo v svoj svet in se odšli sončit v Gospodovo Ljubezen. Na pot se nas je podalo deset pevcev. Moja malenkost je pomagala, da smo ustvarjali nove melodije. Nič nam ni pokvarilo dobre volje, ne dež, ne visoka vročina ali pa, da smo si izmislili bližnjico in smo se malo iskali, saj da bi se trije avtomobili vozili skupaj v koloni, pač ne gre zlahka. Da je bilo naše romanje milostno, je svoj pečat podaril Sveti Duh, duhovno oskrbo sta nam podarila br. Marjan Gačnik in s. Grazyina Mech FMM. Med našim romanjem smo praznovali rojstvo male Pavline in s tem dobili mlado babico med našimi romarkami. Za praznovanje je bilo poskrbljeno skoraj vsak trenutek in tako smo praznovali kar tri rojstne dneve.

11. julij 2018 - svetišče na gori La Verni

Prenehala sem že šteti moja romanja v Assisi in moram priznati, da me na gori La Verni že dolgo ni pričakalo tako prijetno vreme. Tukaj smo se prvi dan zavili v tišino in ob 15. uri nam je bilo dano, da smo v procesiji počastili Kristusovo smrt in pospremili sv. Frančiška v spominu do kapele, kjer je prejel Kristusove rane. Bratje, ki živijo na gori La Verni, se vsak dan zbirajo ob 15. uri in častijo Najsvetejše. Legenda pripoveduje, da se samo enkrat niso udeležili procesije, ker je zapadel sneg. Drugi dan so na poti našli stopinje ptičk v snegu, ki so same šle v procesiji. Sveti Frančišek je na gori La Verni iskal samoto in hotel je biti sam s Gospodom.

Mnogokrat mislimo, da bi naša vera zrasla, če bi ozdraveli. Ti pa zahtevaš vero, šele

potem pride vse drugo. Daj nam najprej to notranjo svobodo, da bi znali uporabljati tudi vsako drugo zunanjo svobodo.

12. julij 2018 - bazilika svetega Frančiška, Sveta Klara, Sv. Damjan, Rivortorto, Pika in Peter Bernardone

Žgoče sonce... Vročina.. Ulice gor in dol.. Le kdo bi se podal v tej vročini iz hiše in čemu je potrebno vse skupaj? Ko stopaš po Asiških ulicah pozabiš, da je vročina, da se ulica dviguje ... Z vsakim korakom vdihavaš vonj po sv. Frančišku in sv. Klari.

Vse, kar mama stori za svojega otroka, toliko stori vsak dan Bog za svojega otroka. Sv. Frančišek je objel gobavca, ki se ga je izogibal in ko ga je objel, je objel Jezusa Kristusa ? Kdo pa je danes zame gobavec?

13. julij 2018 - Carceri, Perugia

Bog hvala Ti, da sem prehodila to pot in prišla na Carceri. Tišina, mir, hlad. Carceri je prava oaza tišine in molitve, kraj za poslušanje Božje besede, odprtosti do stvarstva, srečanja z brati.

Tukaj so tudi ptice poslušale Frančiškovo pridigo: Ptički, bratci moji, bodite hvaležni Bogu, vašemu Stvarniku. Vedno in povsod ga hvalite, zakaj dal vam je svojo svobodo, da letite, kamor koli hočete...

Perugia glavo mesto Umbrie, kjer se naužiješ Stvarnikove lepote. Tudi tukaj nam vročina ni prišla do živega. Srce mi je zapelo hvalnico in skupaj smo jo tudi zapeli v čast mladeniču pred občino v Perugii. Mladenič je praznoval svoj magisterij in ko je zagledal našo sestro Grazyino z ukulelo, smo morali skupaj z njim zapeti in zaplesati.

Ne skrbite, kaj boste govorili, ker bo spregovoril v vas Sveti Duh. Bog nikoli ne kaznuje ali se maščuje. Greh uniči odnos z Bogom in odnos z ljudmi.

14. julij 2018 - Porcijunkula, Assisi

Med molitvami v Frančiškovih spisih lahko najdemo tudi tole: »Naj odtrgaj, prosim te, Gospod, mojo dušo od vsega, kar je pod nebom, ognjena in presladka moč tvoje ljubezni, da od

Ljubezni umrem zaradi ljubezni do tebe, ki si iz ljubezni do mene hotel umreti.« /FmNaj /

Tukaj sem Jezus, pošli mene. Nikar se ne bojte. Bog se jih je dotaknil v celoti in bili so očiščeni. Jezus Kristus je v nas in ne bojte se.

21.15 je ura ... Bil nam je podarjen prečudovit večer in v procesiji smo počastili Mater Marijo. Nepozaben večer.

15. julij 2018 - Loreto

»Sveta hiša v Loretu je prvo mednarodno svetišče posvečeno Devici Mariji in resnično središče krščanstva.« (pismo Janeza Pavla II. ob 700- obletnici Loreta)

Blagoslovljeni smo in izvoljeni smo. Bog te je poklical in Bog te je postavil v ta kraj, kjer koli si v tem trenutku. Vsak ima svoj pomen in načrt, da izpolni svoje poslanstvo. Vsi smo Jezusovi učenci in pošilja nas, da širimo in pričujemo Njegovo Ljubezen.

Odhod domov in poslani smo, da pričujemo Njegovo Ljubezen...

Mojca Potočnik

Tečaj ikonopisja

Od nekdaj sem bila očarana od svetosti, ki me je preplavila, kadarkoli sem se zazrla v velike oči Jezusa, Marije ali kakšnega svetnika na ikoni. Čutila sem kako se sveti v nebesih preko ikone ozira name, v moje življenje in mi podarja del nebeške miline in miru. Gledanje ikone mi pomaga pri stiku z Njim v molitvi.

Ko sem se lani prvič prijavila na tečaj pisanja ikon v Kančevcih, se nisem niti vprašala, če bom to zmogla, če sploh imam za to talent. Nisem imela nobenega predznanja, imela pa sem veliko željo.

Vsi strahovi so izginili, ko sem spoznala voditeljico, ikonopisko, umetnostno zgodovinarico in restavratorko mag. Silvo Božinovo. Umetnica je po rodu iz Bolgarije, živelja in ustvarjala pa je tudi na Ohridu, v Beogradu in v Avstriji. Sedaj je upokojena in umirjeno živi in ustvarja na Avstrijskem Koroškem.

Na tečaju nas je seznanila z vsemi podrobnostmi o ikonah. Najprej je vsak tečajnik izbral motiv, izdelal kalk, pozlatitev, sledilo je nanašanje barv in zaščitnih plasti.

Ves čas tečaja nam je g. Silva podajala teološke vidike ikone. Bizantinska kultura je v obdobju od 5. do 9. stol. ustvarila ikono kot orodje odnosa človeka z Božjim. Zato se na ikono najprej nanaša pozlata – kot prostor Božje svetlobe. Nato sledi nanašanje temnih barv. Te se nato prekrivajo s svetlimi. Temne ostajajo v ozadju, v ospredje pa stopajo svetle. Prekrivanje barv predstavlja simbol postopnega prehajanja k svetlobi bivanja.

Ikonopisje ni slikarstvo in je v primerjavi s slikarstvom zelo nekreativno. Delo ikonopisja je, da napiše ikono čimbolj podobno originalu. Improvizacija je dopuščena, vendar v razumnih mejah.

Najlepši trenutek ob pisanju ikone, je trenutek, ko sveta podoba zaživi, ko so končane njene oči.

Vsak detajl podobe, kretnje, položaj telesa, ima na ikoni simboličen pomen. Tako npr. visoko čelo pomeni modrost in miselnost, velike oči poglobljanje v Božje skrivnosti....

Ikone so po ločitvi na vzhodno in zahodno krščanstvo, značilne za vzhodno krščanstvo. Najlepše in najslavnejše vidimo v Grčiji, Rusiji, na Balkanu in tudi v Sveti deželi.

V Slovenskem prostoru je ikona še sorazmerno malo poznana, zato nam bo v Kančevcih že marca 2019, ponovno dana priložnost (že deveta), da se s pisanjem ikone obogatimo in se kasneje (ikona odhaja z nami domov) ob ustvarjenem delu ustavimo, izstopimo iz vsakodneвне naglice in ob opazovanju podob najdemo svoj delček miru.

Štefi Valič

Mladi v Assisiju

Dobro, sveto, ljubeznivo in zabavno. To so prve besede na katere pomislim ob letošnjem romanju. Z avtobusom smo v ponedeljek, 6. avgusta, v jutranji uri začeli naše potovanje v Assisi. Vožnja je trajala 6 ur. Vmes smo veliko peli, molili, se veselili in tudi malce pospali. Vzdušje je bilo enotno.

Preden smo prispeli v naš camp, smo obiskali La Verno. Gora, kjer se je Frančišek v postih, tihoti in molitvi osvobodil mnogih slabosti, ki so ga odvrčale od bratov in od življenja. Voditelji so nas lepo vodili skozi znamenitosti tega kraja in imeli smo čas tudi za osebna duhovna dela. Obisk La Verne smo zaključili s čudovito mašo v naravi. Potem smo se odpravili v kamp, kjer smo odložili stvari, se namestili in seznanili z dnevnim redom. Razdelili smo se tudi v 5 delovnih skupin, ki so nam omogočile dobro medsebojno sodelovanje pri dnevnih opravilih znotraj dnevnega reda. Bilo je dobro in zaključili smo prvi dan.

V torek smo prvič vstopili v Assisi. Seznanili smo se s Frančiškovo mladostjo in spoznali smo njegovo mesto. Obiskali smo tudi Svetega Damijana, kjer je Frančišek zaslišal klic in kjer smo tudi mi poizkušali razkaditi vse oblake ciljev, želja in strasti in začutiti, kaj nas najbolj veseli glede življenja.

V sredo nas je pot vodila do Svete Magdane. Izhodišče našega razmišljanja smo črpali iz evangelija o ozdravljenju desetih gobavcev. Jezus je bil voljan prenašati družbene posledice tega dotika in prav tako Frančišek. Ko strah, ki je

tako pogosta korenina nasilja, obrambne drže in izločanja drugih nima več vpliva na naše odločitve, takrat smo zares bližje pravemu jazu. Odšli smo še do Porcijunkule, kjer smo polni ljubezni razmišljali in čutili brezpogojnost ljubezni do naših bratov in življenja.

V četrtek smo obiskali Carceri in doživeli osebno izkustvo puščave. Vsak od nas je preživel 3 ure samote in tišine v naravi ob osebnem delu. Naš Gospod Jezus Kristus je doživel mnoge bitke in preizkušnje duha, koliko bolj smo šele mi potrebni tega. Današnji svet je poln tekanja in beganja v vse smeri, človek je konstantno pod nekimi zvočnimi ali drugačnimi vplivi, tako da mnogim tišina predstavlja problem. Tišina in samota je lahko intenziven trening boja proti zlu, saj takrat slišimo vso našo telesno in umsko naravo, ki vedno nekaj hoče in zahteva od tega sveta, da je potešena. Ko se človek zave, vidi, da si je nehotе ustvaril veliko slabih navad, ravno zaradi tega, ker smo se v preteklosti naučili zadovoljitve telesa in uma (ki so minljivi), ne pa Duha (ki je neminljiv). To je prelomna točka, ko je človek zmožen izprazniti samega sebe in ohranjati čisto in sveže srce, brzdati svoj jezik, svoje misli in oči in s pomočjo Svetega Duha živeti vsak dan.

Petkov finale nas je vodil do bazilike Svete Klare in Bazilike Svetega Frančiška. Odločitev in zvestoba Svete Klare do Boga sta nam lahko zgled kako premagati našo neodločnost. V okviru tega smo razmišljali in opazovali čudovite znamenitosti.

Frančiškova bazilika je mogočna. Lahko bi rekli, da so v njej 3 cerkve v enem. Porajalo se nam je zanimivo vprašanje, kakšni bi morali biti, da bi nam zgradili takšno cerkev?

Zanimivo je, da je nekdo, ki je najmanjši, deležen največje slave. Jezus je dobro dejal, da si mi želimo samo slave, sramoto pa zavračamo in nadaljuje, da kdor si želi slavo, mora iti skozi sramoto.

Svetemu Frančišku je uspelo biti podoben Jezusu, ne glede na to, kaj mu pravi sebični jaz in svet okoli njega. Odrekel se je užitkom in ugodjem tega sveta. Izgubil je svoje življenje za Jezusa in ga našel.

V soboto smo obiskali še sv. Veroniko. V njej so še danes klarise kapucinke. Navdihnili nas je njihova predanost in zvestoba Bogu. Imajo zelo lep samostan.

Sveta Veronika Giuliani je šla skozi boleče preizkušnje. V njej je Jezus obnovil svoje trpljenje. Kar je najbolj osupljivo je to, da je Sveta Veronika skozi vse preizkušnje ostala kot ljubeča punca. Bila je srednica med Bogom in grešniki. Kot je sama napisala, da je pripravljena na kakršnokoli trpljenje, samo da bi se spreobrnili vsi, ki žalijo Boga. Ostal nam je njen bogat dnevnik, kjer govori o svojih križih, mističnih izkušnjah, veselju, molitvah in bojih.

Po vseh teh dneh polnih veselja, vere, ljubezni in rasti, smo se tako po obisku Svete Veronike napotili nazaj v Vipavski Križ in imeli tudi spovedni dan.

V nedeljo smo polni veselja šli k maši in pripravili piknik in se poslo-

vili. Za mene osebno, je bila to enkratna izkušnja. Priporočam jo vsem, saj lahko izkusite le dobro. Zahvaljujem se vsem bratom in sestram voditeljem, saj nimam niti ene pripombe in veselim se še nadaljnjih skupnih duhovnih druženj.

Miha Misson

Romanje k sv. Piju

Če sem osebna, potem sem se tja prvič odpravila pred štirimi leti z željo, videti serijo mozaikov patra Marka I. Rupnika. Umetnost mi je bila vedno nekaj »za dušo«, kot radi rečemo. Seveda so me mozaične podobe očarale, a povsem na drug način me je prevzel sveti Pij. Nekako se mi je tedaj zazdelo, da se k njemu še vrnem. Doma sem si poiskala razpoložljivo literaturo, s pomočjo prijateljice spoznala, da mu je v Sloveniji posvečena tudi kapela pri kapucinih v Škofji Loki.

Poti v San Giovanni Rotondo so postale moja vsakoletna stalnica in tja dol v Apulijo sem se kar vračala, celo večkrat letno. Običajno me je želja po ponovnem obisku »prijela« kmalu po vrnitvi domov. Letos sem se romanja prvič udeležila vodeno, v skupini. Iskreno povedano sprva malce zadržano, ker sem na potovanjih ali romanjih rada bolj sama in s tem bolj neodvisna.

Čeprav smo prvi dan premagovali skoraj tisoč kilometrsko razdaljo, je bilo že takoj jasno, da se vožnja ne bo »vlekla«. Ekipa treh kapucinskih bratov (br. Miha Sekolovnik, br. Stane Bešter in br. Jožko Smukavec) in sestre Petre Mohorko iz

skupnosti Marijinih sester, se je na romanje temeljito pripravila. Vloge duhovnega in tehničnega vodenja, razlaga krajev predvidenih postankov, animacija, delo po skupinah in seveda maševanje ter spovedovanje so bile predhodno razdeljene in za romarje je bilo vsestransko poskrbljeno. Vseh pet dni je bilo od jutra do večera bogato izpopolnjenih. Poseben poudarek so bili duhovni nagovori (kateheze) br. Miha.

Letošnji naslov romanja je bil svetost trenutka. V Assisiju sem jih doživela mnogo. To so bili predvsem trenutki radosti in veselja ob vseh pesmih in pogovorih s prijatelji, miru in tišine v trenutkih molitve ter Božje navzočnosti na vseh svetih krajih. Težko opišem z besedami, kaj vse sem doživljala, zagotovo pa je Assisi zame milosten kraj, kamor se bom vračala vedno znova.

Snežna Poljanšek

Romarjem je bil v veliko pomoč vodnik, ki so nam ga podarili na začetku poti. Vodil je skozi načrtovan program, ponudil besedila pesmi, opise krajev ogledov in mozaikov, vsakodnevne hvalnice, večernice, Božjo besedo ...

Čeprav smo se tja grede ustavili v Lancianu (evharistični čudež iz 8. stoletja) ter domov grede v Loretu (največja italijanska Marijina Božja pot) in Padovi (kraj počitka svetega Leopolda Mandića), vmes obiskali Monte Sant' Angelo (svetišče svetega nadangela Mihaela), je bil naša »rdeča nit« sveti pater Pij (San Giovanni Rotondo, Pietrelcina, Piana Romana).

Petdnevno romanje se je naglo izteklo, bogaštvo dni pa je ostalo naloženo v vsakem izmed nas na svoj način. Ne poznam vezi drugih so-romarjev s svetim Pijem, a zase lahko rečem, da se mi vedno na novo odkriva. Ni samo samemu sebi skrivnost, kot je nekoč izjavil. Gotovo vas večina pozna tudi njegovo misel, da bo po smrti on čakal na nas. Povabil nas je na svoj grob in za tiste, ki

ne bodo mogli priti predlagal, da naj stopijo pred tabernakelj, kjer bomo v Jezusu našli tudi njega.

Prav letos 23. septembra mineva 50 let od njegove zemeljske smrti. Ni ga več sredi med nami kot brata, žrtve na oltarju ali sodnika, učitelja in očeta v spovednici (kot je sam nekoč zapisal), je pa še kako živo navzoč.

Tea Lukan Klavžer

Montesori tabor

Z mamo sem se odpravil na centralno ljubljansko postajo, kjer smo s sestro Petro odšli na vlak in se poslovili od staršev. Sredi poti smo prestopili z vlaka na avtobus ter kasneje nazaj na vlak. Ko smo prispeli v Mursko Soboto, so nas bratje kapucini odpeljali v Kančevce, kjer smo razpakirali in se namestili. Ogledali smo si okolico, imeli delavnice, imeli smo tudi iskanje zaklada in izlet v Rotundo. Na eni delavnici smo šivali za mamice in očete. Te delavnice sem bil vesel zato, ker že dolgo časa nisem šival. Zelo sem bil vesel tudi delavnice, pri kateri smo iz lesa naredili preproste mehanizme. S poskusi, ki so se nanašali na potrese, pa smo lahko videli, kakšni so učinki potresa. Vsak dan smo imeli jutranjo in večerno molitev ter tekom dopoldneva tudi katehezo. Imeli smo tudi temo osončje, o kateri smo se tudi obširneje pogovorili. Najbolj pa mi je v spominu ostala Rotunda, to pa zato, ker smo si v Rotundi ogledali najstarejšo okroglo cerkev v Sloveniji in tam tudi obhajali sveto mašo na prostem. Zadnji dan sem komaj čakal, da vidim svojo družino. Ko sem po dolgi in zaspani vožnji z vlakom končno prispel domov, sem bil zelo vesel, da sem spet doma. Drugače pa sem se v okolju, ki obdaja Kančevce, počutil mirno in sproščeno.

Gašper Sinjur, 4. razred

Z vami bi rada delila nekaj doživetij iz tedna montessori v Kančevcih. Drugi dan tabora smo otroci sami naredili kres iz vej, ki smo jih tudi

sami žagali. Predzadnji dan pa smo si na ognju spekli hrenovke.

Zelo mi je bilo všeč, ker smo šli v Rotundo in sodelovali pri sveti maši, ki smo jo imeli v naravi. Mašo je vodil br. Stane. Vesela sem bila, ker sem lahko prebrala Božjo besedo. Po maši nam je br. Stane pokazal cerkev in nam razložil freske. Povedal nam je, da so bile freske včasih Sveto pismo ubogih, ker so se lahko preko slik srečali s Svetim pismom.

Lepo mi je bilo, ko smo hodili po gozdu in iskali skriti zaklad. Na taboru sem tudi šivala s šivalnim strojem, to mi je bil izziv.

Pri katehezi nam je sestra Petra prebrala Božjo besedo o petih pametnih in petih nespametnih devicah. Želim si, da mi nikoli ne bi zmanjkalo olja v moji svetilki.

Pia Stegu, 2. razred

Prišel je dan, ko se s prijatelji zberemo pod uro železniške postaje. Z vlakom smo se odpeljali v dom, ki ga vodi brat Stane. In tu se je naša dogodivščina začela.

Montesori tabor je učenje, ki se dogaja v zabava. Kateheze so bile navdihujoče. Tudi najbolj zapletene besede se da razložiti. Na delavnicah smo ustvarjali prekrasne izdelke, ki smo jih potem odnesli domov. Ustvarjali smo z lesenimi deskami, poprijeli pa smo tudi za šivanko, sukanec in blago. Seveda pa ni manjkalo gibanja v naravi. S svojimi nožički smo se odpravili do Rotunde. Tam smo imeli prečudovito mašo, ki jo je maševal brat Stane. Po maši smo si našpičili palice. Za zadnjo večerjo. Pri koncu Montesori tabora smo že vsi mislili, da je z zabavo konec, ko nam je sestra Petra povedala, da je na vrsti skriti zaklad. Sledili smo namigom, ki so nam jih pripravile animatorke: Marija, Klara in Lara Farič. Nestrpno smo čakali, da bomo pogledali v škatlo z zakladom. Ko smo pogledali v škatlo, smo razumeli, zakaj smo špičili palice. Zagledali smo škatlo, polno dobrot. Zvečer pa smo zakurili ogenj in na njem spekli hrenovke, zraven pa zapeli pesem. Ko je hrenovk zmanjkalo, smo se lotili izdelave skavtskih piškotov. Zjutraj smo se prebudili, pojedli zajtrk, pospravili za seboj in se pripravili za odhod z vlakom. In tako se je zaključil naš Montesori tabor.

Vid Prosen, 4. razred

»Bomo zmogli?«

Vprašanje, ki si ga je zastavil prav vsak animator letošnjega ADAMa. Seveda pa je verjetno kakšna molitev za moč in potrpežljivost prišla tudi s strani profesorjev. Priprave na ta odločilni teden v začetku avgusta seveda potekajo čez celo

leto. Začnejo se že z refleksijo prejšnjega ADAMA in potekajo vse do zadnjih ur pred prihodom udeležencev. Duhovni teden s tečajem angleškega jezika vsako leto poteka v Kančevcih, kjer nas bratje kapucini sprejmejo in tako hodnike za tisti teden napolni vse od vzdikov in zagnanosti šestletnikov do sramežljivosti in želje po novih prijateljih petnajstletnikov.

V nedeljo po večerji sledi pozdrav vsem udeležencem, razdeljeni so po skupinah, v katerih bodo tudi naslednjih 5 dni dopoldne poglobljali svoje znanje angleščine, animatorji pa se že prelevijo v svoje like iz zgodbe, ki je tematika ADAMA in skozi katero poskušamo otrokom približati izbrane vrednote. Letošnja tema je po velikem presenečenju bila: Adam in Eva ter njuno življenje.

V ponedeljek pa vse že poteka po ustaljenem urniku: budnica, zajtrk, odlomek dramske igre, skupinska jutranja kateheza, po dopoldanski angleščini nas razveseli kosilo, sledi prosti čas, kjer se otroci skozi igro bolje spoznajo in porabijo kak delček odvečne energije, potem pa so že na vrsti delavnice, kateheza in priprave na sveto mašo, ki je zvečer v cerkvi ter poteka v angleščini. Tukaj so tudi filmski večer, petje angleških pesmi, velike večerne igre in naš tokratni gost Gregor Čušin, ki je poskrbel, da so se na dan njegovega obiska od smeha tresli celotni Kančevci. V sredo

smo se odpravili na pohod v Selo, kjer smo na koncu poti zmolili v Rotundi in se z mislijo na večerjo podali nazaj v Dom duhovnosti. Težko pričakovano kopanje v termah Vivat je nastopilo v četrtek. Naš zadnji večer je zaznamovala zabava, na katero nas je povabil Bog, ki je bil naš gostitelj, Adam in Eva pa sta mu pomagala pri zabavnem programu. Vsaka skupina je pripravila delček programa, med skeči in plesi pa je za nas zaigral bend Trije kačoni.

Ko v soboto pogledaš po udeležencih, se zaveš, da je bil teden neverjeten. Neverjetno naporen. Neverjetno lep. Neverjetno kratek. In hvaležen si za vsakega udeleženca, soanimatorja, profesorja in brata kapucina, ker prav zaradi njih je ADAM vsako leto znova ena najboljših stvari v letu.

»Bomo ja!«

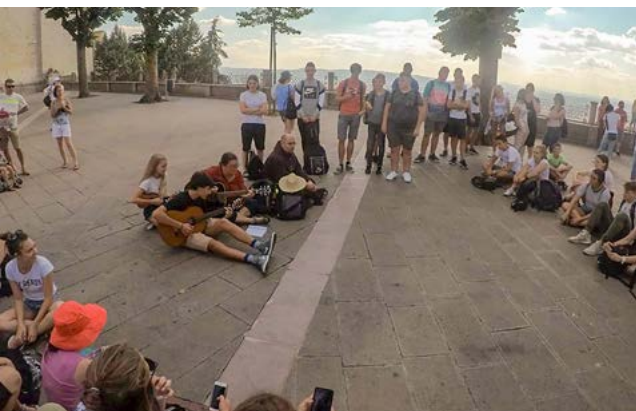
Karmen Vrenko

Štajerski mladi v Assisiju

Kaj se zgodi, če se član Frančiškovega svetnega reda preseli v drug kraj? Jasno, čimprej organizira romanje v Assisi. No, vsaj v primeru Milana Frasa je bilo tako. In romanje je najprej ponudil mladim iz Slovenskih Goric, ki pa smo se jim pridružili še Mariborčani in nekaj ne-Štajercev.

Romanje v mesto Assisi je bilo sicer že dolgo na mojem seznamu želja, in letos v sredini avgusta se je s tem projektom zdela uresničljiva, zato nisem izgubljala časa. Za nas mlade, ki živimo po Frančiškovem zgledu, smo del Frame, OFS-ja ... je to še posebej sveti kraj, saj je ravno tam sv. Frančišek živel in deloval. Tako smo na našem štiridnevnem romanju, ki ga je vodil br. Janez Papa, obiskali cerkvico sv. Damjana, si podrobneje ogledali mesto Assisi, darovali sveto mašo v baziliki svetega Frančiška in navsezadnje obiskali tudi mesto, kjer je sv. Frančišek rad preživel svoj čas posvečen Bogu – Marijo Angelsko. Vmes pa se vzpeli tudi na trdnjavo nad Assisijem in prepeščili razdaljo med mestom in dolino. Zadnji dan smo se po več sto ovinkih (eni imamo slab želodec in smo jih skrbno šteli) in dolgi vožnji z avtobusom le prebili do La Verne, kjer je Frančišek prejel tudi rane.

Na avtobusu med mladimi ni manjkalo veselja, petja in druženja. Igrica skriti prijatelj in večerne družabne igre so nas prav vse povezale in nas tako nagradile z novimi prijatelji. Biti bližje Frančišku bo sedaj mogoče vsaj malo lažje, ko smo prehodili delčke poti po njegovih stopinjah.

Maša Antončič

Karlobag

Letošnje poletje smo se ministranti iz župnij, ki spadajo pod brate kapucine, odpravili na počitniški tabor v Karlobag, na Hrvaško.

Karlobag je lep kraj, ki leži severovzhodno od otoka Paga. Voda je bila, ko smo prispeli tja, precej mrzla, saj je pred našim prihodom nekaj dni zapored pridno pihal veter, ki je morje precej shladil. Na začetku je bilo potrebno malce volje, da si zaplaval, pozneje pa se je morje iz dneva v dan začelo segrevati.

Vse se je začelo v sredo 15. avgusta, ko smo se zbrali ministranti iz naše župnije v Križu. Tam smo pomagali pripraviti vse, kar smo morali vzeti s seboj na pot. Ogledali smo si še želvaka, ki ga imajo bratje v samostanu. Ko smo se končno odpravili na pot, smo se dobili še s preostalimi ministranti in brati. Toda pred tem smo se šli še posladkat na sladoled.

Po prečkanju slovensko-hrvaške meje smo se vozili že kar lep čas in vsi smo si želeli krajšega postanka. Ustavili smo se na postajališču ob morju. To nas je tako zamikalo, da

se nismo mogli upreti in smo skočili v ledeno mrzlo vodo. Bilo je osvežilno. Po postanku smo nadaljevali s potovanjem, ki smo ga čez približno eno uro zaključili s prihodom v Karlobag. Seznanili smo se s samostanom in prijaznimi brati, ki so nas sprejeli. Razvrstili smo se po sobah ter šli na večerjo. Nato smo imeli še nekaj dejavnosti, potem pa smo, vsi utrujeni od dolge poti, šli spat. Naši dnevi v Karlobagu so bili polni zabavnih trenutkov, briškule, kopanja in seveda molitve.

Moram še omeniti srhljiv pripetljaj z naravo, ki smo ga doživeli, ko smo se kopali približno trideset metrov od obale. Voda v Karlobagu je bila zelo globoka ter se je že po petih metrih poglobila za vsaj deset metrov. Zato so bili pogovori o morskih psih precej popularna tema. Ko smo enkrat plavali precej proč od obale, so približno tri metre od nas začele iz vode skati ribe. Bilo je fascinantno in grozljivo obenem. Bilo je kot bi vrela voda. Zakaj je bilo grozljivo? Vprašajmo se: »Pred čim bežijo ribe? In ko smo zaslišali še prijatelja kričati »Plavut!«, nam je hitro preklopilo, da nekaj ni v redu. No, tako se je tudi zgodilo, in v tistem hipu je deset metrov stran od nas iz vode skočila velika silhueta. Žival je bila velika vsaj meter in pol. Vsi smo začeli hitro plavati proti obali, kjer so bili v množici zbrani ljudje, ki so snemali s telefoni ter s prsti kazali za nas. Bilo je kot bi sanjal. Ko smo prispeli na

obalo, in se ozrli nazaj, ni bilo tam več ničesar. Nikakor se nismo mogli dogovoriti ali je bila žival morski pes ali tuna. Prišli smo do zaključka, da je najverjetneje šlo za samotarskega tuna, ki je prignal ribe tako blizu do obale. To je bil le eden izmed zanimivih pripetljajev.

Zvečer smo imeli družabni večer, kjer smo igrali razne družabne igre (tarok, Tik-tak-bum!, Enko, Catan in še mnoge druge). Pred spanjem smo vedno še molili in peli. Hrana tam je bila zelo dobra, saj smo imeli odlične kuharice, ki smo jim zelo hvaležni za njihov trud. Kopali pa se nismo le v Karlobagu, ampak smo s kombijem šli še malce naprej do bližnjega kraja, najprej k maši, potem pa še v morje. Tam smo skakali s pomola ter igrali karte. Bilo je fantastično.

Tako je na žalost prišel zadnji dan, nedelja. Še enkrat smo šli na kopanje v Karlobagu, potem pa k maši v kraj, kjer smo bili že prejšnji dan. Mašo smo imeli v hrvaščini, kar je bila nepozabna izkušnja. Za tem smo se odpravili nazaj proti Sloveniji. Na poti smo se še dvakrat ustavili. Prvič, da smo šli na kosilo na pico, drugič pa v Trsatu nad Reko, kjer smo si ogledali baziliko svete Device Marije. Tretji postanek pa je bil že v Sloveniji, da smo se poslovili od preostalih ministrantov ter bratov. Tam so se naše poti ločile in ubrali smo jo proti vipavski dolini, natančneje proti Križu.

Te počitnice so bile nepozabna izkušnja in mislim, da lahko z gotovostjo rečem, da smo bili vsi navdušeni ter smo se imeli zelo lepo. In izkazalo se je, da je bila žival res samo tun.

Uroš Tozan

Eno je potrebno – Oratorij 2018

Tudi letos smo imeli v naši župniji svetega Jožefa na Studencih oratorij. Potekal je od ponedeljka 27. do petka 31. avgusta. Udeležilo se ga je okrog 18 otrok, s katerimi se je ukvarjala močna skupina animatorjev. Glede na to, da je večina od njih letos že kje pomagala na oratoriju ali kakšnem drugem počitniškem programu in da

Eno je potrebno

Oratorij 2018

smo pred tem kar nekaj dni v počitnicah preživel skupaj, je bila priprava in izpeljava oratorija bila res mala malica. K čemur je pripomoglo tudi dejstvo, da smo imeli skoraj idealne otroke, ogromne količine kruha in pekovskih izdelkov in ob koncu tudi malo morje čokolade (hvala mami Žagar in mariborskim frančiškanom za to).

Naslov letošnjega oratorija je bil: Eno je potrebno. Osrednja osebnost oratorija je bil

slovenski misijonar Friderik Baraga, ki smo ga spremljali po njegovih poteh med Indijanci. Njegovo zgodbo smo kar dobro spoznali, kar je potrdil tudi zaključni kviz.

Dan smo začeli z dvigovanjem zastave, himno in molitvijo. Nadaljevali smo z zgodbo, ki smo jo uprizorili animatorji, katehezo, delavnicami, kosilom in veliko igro. Končali smo s himno in spuščanjem zastave. Na to okostje pa smo dodali še dodatno vsebino. V torek je tako potekal boj med dvema ognjema, kjer smo v eni od tekem zmagali animatorji (ne zgodi se vedno). V sredo smo šli na Mariborski otok, kjer je bila sicer hladna voda v bazenu idealna za raznorazne vragolije. S četrta na petek pa smo po sveti maši kljub slabemu vremenu izpeljali piknik večerjo s starši in po ogledanem filmu prespali v župnišču.

Tako je oratorijsko dogajanje potekalo v sproščenem, veselem in ustvarjalnem duhu.

Kaj je bilo otrokom najbolj všeč? Delavnice, prijatelji, velike igre (še najbolj vodne igre), kopanje na Mariborskemu otoku, prenočitve, animatorji ...

Bogu smo hvaležni za čudovite, vesele, poučne in sončne dneve (in en deževni večer), ki so nas spremljali na letošnjem oratoriju.

Lana Levar

MOLITVENA NAVEZA

za dobre družine in duhovne poklice

Kot so plezalci v gorah med seboj povezani z isto vrvjo, tako smo v molitvi povezani

Na tej strani FP se ustavimo vsi, ki smo se pridružili veliki skupini molivcev za dobre družine in duhovne poklice. Skozi različne življenjske zgodbe, pričevanja, sem skušal osvežiti našo molitveno navezo, našo obljubo, da bomo vsak dan zmolili desetko rožnega venca. Tokrat pa želim s poglobljenim premišljevanjem o molitvi Očenaša, znanega benediktinskega patra Anselma Grüna, poglobiti pomen molitve v Jezusovem in našem življenju.

Anselm Grün v knjižici Očenaš daje navodilo za vero in življenje, razlaga Gospodovo molitev Očenaš in na koncu poda navodilo za molitev. Kako moliti in kakšen naj bo horizont naše molitve, to avtor najde v Evangeliju po Luki. Tako le pravi: Noben drug evangelist ni, tako kot Luka, postavil molitve v središče svojega evangelija. Po eni strani je Jezusa prikazal kot molivca, po drugi stani pa je v dveh poglavjih podal svoje napotke, kako naj molimo. Zanj je pomembna predvsem kristjanova duhovna drža med molitvijo.

Molitev je za evangelista Luka kraj, kjer srečamo Jezusa Kristusa in ga lahko razumemo. Jezusovo bistvo in njegov odnos do očeta postaneta namreč očitna ravno v njegovi molitvi. Ko se učimo od njega moliti, spoznamo, kdo je Jezus Kristus za nas. Hkrati je molitev pot, da bi postali vse bolj podobni Jezusu Kristusu in tako dosegli drugačen odnos do Boga. Molitev je kraj, kjer se nas Jezusov duh dotakne in zdravi naše rane.

Noben drug evangelist nam ne poroča o tako številnih prizorih z Jezusom kot molivcem. Za Luka je Jezus največji molivec: moli ob najpomembnejših dogodkih svojega življenja. Moli pred odločitvami. Jezus se vedno znova umakne na kak samoten kraj, da bi molil k Očetu.

Ko Luka poroča o Jezusu kot molivcu, ima vedno pred očmi tudi vernega kristjana. Zanj

je molitev predvsem pot, da vzdrži življenjske stiske. Tako kakor Jezus z molitvijo obvlada svoje trpljenje, tako naj bi se kristjan med molitvijo oprl na Boga, da bi prek vseh stisk prišel do veličastnosti. Molitev je pot, na kateri se učimo Jezusove duhovne drže in kjer nas prežema njegov duh.

Če zdaj s pomočjo Lukovega evangelija opišem najpomembnejše trenutke, v katerih Jezus moli, zaslutimo, kaj pomeni »šola molitve«, v katero nas sprejme Jezus. Jezus nas s svojim zgledom uči, kako naj molimo. Vendar želi Luka z molitvenimi prizori pokazati tudi, kako lahko molitev učinkuje. Luka velja za slikarja, saj z besedami ustvarja prave slike. Njegove pripovedi o Jezusovih molitvah so slike o tem, kaj bi se tudi nam lahko zgodilo med molitvijo.

Samo Luka nam pripoveduje, da je Jezus pri krstu molil: »Ko je vse ljudstvo prejelo krst in je bil tudi Jezus krščen ter je molil, se je odprlo nebo. Sveti Duh je prišel nadenj v telesni podobi kakor golob in zaslišal se je glas iz neba: »Ti si moj ljubljeni Sin, nad teboj imam veselje.« (Lk 3,21 sl.)

Učinek molitve

To je lepa prispodoba za učinek molitve. Ko molimo, se nad nami odpre nebo. V molitvi pride nad nas Sveti Duh in nas krepi za naše naloge.

In v molitvi doživljamo, da nas Bog brezpogojno ljubi. V molitvi spoznamo, kdo pravzaprav smo. V molitvi doživljamo sebe kot ljubljeneega Božjega sina ali hčer. Doživimo obljubo, da nas Bog brezpogojno ljubi.

Molitev je varen prostor

Ko je Jezus ozdravil gobavca in so se ljudje stekali od vsepovsod, »[...] se je umaknil v puste kraje in tam molil«. (Lk 5,16)

Molitev je tudi varen prostor, kamor se lahko umaknemo, da bi bili zavarovani pred hrupom sveta in pričakovanji ljudi. Tako kot Jezus naj bi si privoščili molitev kot samotni kraj, kjer smo sami z Bogom. Molitev nas osvobaja pritiska, da moramo biti vedno tu in dejavni za druge. Pokaže nam, kje naj damo in kje vzamemo. V molitvi si vzamemo čas, da bi v srečanju z Bogom znova prišli v stik s seboj. Brez molitve preži na nas nevarnost, da se bomo čedalje bolj izčrpavali.

Molitev nas usposobi za dobre odločitve

Preden je Jezus med svojimi učenci izbral dvanajst apostolov, »[...] je šel na goro molit in vso noč je prebedel v molitvi k Bogu« (Lk 6,12).

Molitev nas usposobi za dobre odločitve. Pred pomembnimi trenutki, pogovori ali odločitvami nam molitev lahko pomaga, da najdemo mir in stvari jasneje vidimo. Med molitvijo vidimo odločitve v širšem kontekstu. Izročimo jih Bogu in zaupamo lastnemu občutku, ki se pojavi med molitvijo: občutku miru in uglašenosti.

Pred Petrovo izpovedjo vere Jezus moli na samem (prim. Lk 9,18). Šele po molitvi postavi učencem odločilno vprašanje, kaj mislijo, kdo da je. Med molitvijo se približamo vprašanju, ki so bistvena. Molitev pa je za Jezusa tudi dobra priprava, da lahko potem učence vpelje v skrivnost svojega trpljenja in njihove hoje za križem. Po molitvi jih vpelje v skrivnost svojega nasledstva. Kdor želi biti njegov učenec, naj se odpove sebi in vsak dan vzame nase svoj križ.

Izkušnje molitve ni mogoče obdržati

Samo Luka pripoveduje o Jezusovi molitvi ob njegovem poveljčanju. »Medtem ko je molil, se je videz njegovega obličja spremenil in njegova oblačila so belo sijala.« (Lk 9,29) Med molitvijo pridemo v stik s svojim pravim bistvom in vse površinsko odpade. Maske, za katerimi se skrivamo, razpadejo.

Izkušnje molitve pa ni mogoče obdržati. Vedno znova izgine. Oblak zatemni naš pogled in s spominom na to doživetje luči se moramo sami vrniti v pogosto megleno dolino vsakdana.

Vrhunec molitve

Vrhunec Jezusove molitve nam Luka opiše v pasijonu. Ko Jezus na Oljski gori moli in se spopada z Očetovo voljo, se mu z neba prikaže angel in mu daje moč. Molitev ni vedno le izkušnja miru. Lahko je tudi boleče spopadanje z Božjo voljo. Vendar Bog pošlje molivcu angela, da bi mu vlil novih moči. Angel Jezusa ne obvaruje pred strahom. Nasprotno, Jezus je na smrt prestrašen. Od strahu se poti. Toda prav tedaj še bolj goreče moli (prim. Lk 22,44).

O molitvi na Oljski gori nam Luka pripoveduje na ozadju stiske, ki jo mnogi doživljajo ob molitvi. Med molitvijo pogosto doživimo temo. Zdi se nam, da molimo v prazno, da molitev nič ne koristi. Zdi se nam, da se je Bog skril za debel zid in molči. Ne prodremo do Boga, zato se nam pogosto dogaja kakor učencem. Zaspimo in naša molitev zaspi. In Jezus nas mora zbuditi: »Vstanite in molite, da ne pridete v skušnjava.« (Lk 22,46)

Tako kot Jezus se bomo znašli v enakih stiskah: osamljenosti, strahu, zapuščenosti, pomanjkanju in trpljenju. Molitev je za nas pot, da

bomo tako kot Jezus zdržali skušnjave in se tudi v največji stiski oprijeli Boga.

Molitev na Oljski gori očitno da Jezusu moč, da prestane križev pot. Podarja mu zaupanje, da tudi v smrti ostaja v dobrih Božjih rokah.

Jezusova molitev doseže vrhunec, ko moli na križu. Ko visi na križu, pa Jezus ne mol i le zase, temveč tudi za svoje morilce: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« (Lk 23,34) Če molimo za ljudi, ki so nas prizadeli, se nam ni treba siliti k odpuščanju. Toda če molimo zanje, potem v nas kot sama od sebe vznika duhovna drža odpuščanja. Drugega izročimo Božji usmiljenosti in tako se lahko drugače srečamo z njim.

Jezus umre z besedami molitve na ustnicah. To je vrstica iz 31. psalma, iz judovske večerne molitve. Ob istem času, ko pobožni Judje z 31. psalmom molijo: »V tvoje roke izročam svojega duha«, moli iste besede Jezus na križu. Vendar Jezus v verz iz psalma doda besedo »Oče« (prim. Lk 23,46). Celó med umiranjem nagovarja Očeta kot dragega in nežnega. V ljubeče Očetove roke izroča svojega duha. V smrti se vrne k Očetu. Molitev poveča njegovo umiranje.

Jezus kljub vsej okrutnosti, ki jo je izkusil, vztraja v molitvi in tako sredi največje stiske ostane v odnosu z Očetom. Odnos z Bogom ga osvobodi moči ljudi. Niti njegovi morilci ne morejo slaviti zmage nad njim. Molitev ga povzdigne v drugačen svet, kamor kriki njegovih rabljev ne morejo prodreti.

Molitev spremlja Kristusa vse življenje

Molitev spremlja Kristusa od začetka njegovega delovanja do njegovega konca na križu. Pokaže nam, kje Jezus najde pravo oporo. In razkriva, da Jezus iz moči molitve lahko hodi po svoji poti tudi v smrtni stiski, ker je nad vsem trpljenjem odprto nebo in ve, da je eno z Očetom.

Tudi naša molitev doseže vrhunec v predaji v ljubeče Božje roke. Vsak večer se prepustimo dobrim Božjim rokam in se tako pripravljamo na umiranje. V smrti ne bomo padli v grozljivo temo, temveč se bomo predali ljubečim Božjim rokam. Z molitvijo se učimo, naj vedno znova najdemo varnost v Božjih rokah - tudi v osamljenosti in stiski in še prav posebej v smrti. Jezusov vzklik: »V tvoje roke izročam svojega duha« pomeni skoraj isto kot »Zgodi se tvoja volja«. Predati se Božji volji je nekaj nežnega: zaupam dobrim Očetovim rokam. Verjamem, da sem v nežnih Očetovih rokah zaščiten, deležen podpore in varen.

Šola molitve, v katero nas sprejme Jezus v Lukovem evangeliju, je šola zgleda. V Jezusovi molitvi se lahko učimo moliti k Očetu zaupljivo, kakor je molil On.

Pripravil br. Placid Prša

Kdor se še želi pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice, naj na Slovensko kapucinsko provinco, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana sporoči: ime in priimek, če želi prejemati Frančiškovega prijatelja in imeti druge stike z nami, tudi naslov, telefonsko številko, elektronski naslov.

Nunzio Sulprizio

Tekom letošnje sinode o mladih, ki bo v oktobru (2018) potekala v večnem mestu, bo papež med ostalimi razglasil za svetnika tudi najstnika Nunzia Sulprizia.

Nunzio se je rodil 13. aprila 1817 v italijanskem kraju Abruzzo blizu Pescara. Starša sta mu umrla v zgornjem otroštvu še preden je dopolnil šest let (oče leta 1820, mati 1823). Skrb zanj je prevzela babica, vero pa mu je posredoval duhovnik, ki je učil v šoli, ki jo je obiskoval. Vendar je že po treh letih preminila tudi babica. Zanj je začel skrbeti stric, ki ga je vzel k sebi za vajenca v kovaško delavnico. Ob prenapornem

delu mu je življenje oteževal tudi s kaznimi, odtegovanji hrane, pretepanjem, šola pa se je zanj končala. Mladi fant si je trpljenje lajšal z molitvijo rožnega venca in čaščenjem Najsvetejšega. Ob tem ni bilo čudno, da je imel probleme z zdravjem, iz infekcije na nogi, ki je niso zdravili, se mu je kasneje razvil kostni rak.

Ko so ga odpeljali v bolnišnico v Neapelj, je preko strica po očetovi strani spoznal vojaškega stotnika Felicea Wochingerja, ki ga je vzel za svojega in mu pomagal med boleznijo. Bolečine in trpljenje je prenašal potrpežljivo in pomagal, kolikor je mogel, tudi svojim sopacientom. Glede trpljenja je dejal: »Jezus je trpel precej bolj kot jaz, zakaj torej jaz ne bi trpel zanj?« Lokalni duhovnik ga je v tem času pripravil na prvo obhajilo in prvo spoved, ki ju je lahko prejel pred 15 letom, kot je bila takrat navada. Njegova želja je bila, da bi kasneje lahko postal duhovnik.

Ampak bolezen je bila prehuda. Čeprav so mu amputirali nogo, je kmalu po svojem rojstnem dnevu, v starosti 19 let, 5. maja leta 1836, umrl. Pred smrtjo je stotniku dejal: »Ne bodi žalosten. Iz nebes ti bom vedno pomagal!« Pokopan je v cerkvi svetega Dominika Soriana v Neaplju.

Za blaženega ga je leta 1963 razglasil papež Pavel VI., ki bo skupaj z njim 14. oktobra 2018 prav tako razglašen za svetnika.

Pavel VI. je ob slovesnosti beatifikacije o njem dejal: »Nunzio Sulprizio pričuje, da mladost ni samo čas norosti, zmot, velikih kriz in egoizma. Nasprotno, uči nas, da je mladost čas milosti. Uči nas, da je ravno to ustrezen čas za velike ideale, velikodušni heroizem... Uči nas, še posebej mlade, kako spreminjati svet, v katerega nas je Božja Previdnost poklicala, da živimo v njem ...«

Fani Pečar

Spoštovani v očeh dobrega Boga

Stane Kobal, voditelja DMŽ, je zapisal: »Pozno popoldne v nakupovalnem centru. Mlajša gospa potiska pred seboj poln nakupovalni voziček, s katerega ji pade na tla pravkar kupljen hlebček kruha. Zaustavi se, počasi, skoraj pobožno se skloni k njemu, ga pobere, prisloni k licu in ga poljubi. Ni se menila za množico ljudi, ni videla njihovega posmeha. Meni pa ni bilo do smeha, kajti bil sem priča spoštovanju, ki je vredno spoštovanja. Vse je bilo videti kakor obred, kakor da je pred njo sam Stvarnik, ki ji daje življenje po tem kruhu. In ona ga v globokem spoštovanju poljubi, kot je poljubila svoje življenje.

Človek, ki zna spoštovati, je sposoben ceniti in ljubiti. Podoben je Bogu Očetu, ki prav vsakemu izmed nas po preroku Izaiji pravi: "Ker si drag v mojih očeh, spoštovan in te ljubim, dam ljudi v zameno zate in ljudstva v zameno za tvoje življenje." (Iz 43,4) Da, čeprav se zdi nemogoče, sva jaz in ti spoštovana v očeh dobrega Boga, saj sva ustvarjena po njegovi podobi in odrešena z njegovo krvjo. In mislil je resno, saj je dal svoje življenje tudi za najino življenje, čeprav tega nisva bila vredna. In to je storil, ker naju spoštuje in ljubi.

In če je najino hrepenenje biti kakor Jezus, morava odkriti prave vrednote. Samo vrednote, ki jih je živel Jezus Kristus, so vredne spoštovanja, vredne najine ljubezni in življenja. Če bova stopila na to pot, bova odkrivala lepoto sočloveka. V čudenju bova opazovala Božjo roko, ki se v čarobni lepoti razodeva v stvarstvu in najino življenje se bo spremenilo v prepoln kelih veselja. Tudi midva bova sposobna spoštovanja gospe v nakupo-

valnem središču. Sposobna bova spoštovati prave vrednote, čeprav niso več moderne in ne bo nama nerodno, ko bodo drugi zmajali z glavo, se zgražali in nasmihali. Z lahkoto bova odpuščala, ker bova razumela tistega, ki je storil krivico in v najinih srcih bo vladal mir, po katerem tako hrepeni ves svet. Več miru, ki ga daje Bog, pomeni manj strahu in manj trpljenja.«

*Jezus Kristus, naš Gospod in brat.
Vstavi ključavnico v vrata našega srca,
da ne bomo o nikomer slabo mislili,
da ne bomo že v naprej obsojali,
da ne bomo nerazpoloženi,
da ne bomo slabo domnevali in
razlagali slabo,
da ne bomo vlamljali v svetišče
namenov.*
(Srečanje, 43)

Nemogoče je zahtevati, da zgradimo hišo bratstva, če prej ne postavimo temeljev vzajemnega spoštovanja. Vsak človek je skrivnost, se pravi, svoj svet in edinstvena izkušnja, ki se nikoli ne ponovi: jaz sam in samo enkrat. Drugi je skrivnost, nekaj svetega, in ker je svet, zasluži spoštovanje. Prva stvar, ki jo modrijan

ve, je, da drug o drugem ničesar ne vemo, kajti drugi je nepoznan svet. Najosnovnejša drža pred nečim, česar ne poznamo, je vsaj molk – kajti o drugem pravzaprav ničesar ne vemo.

Spoštovanje povzema dvojno držo, notranjo in zunanjo. Notranja drža predpostavlja, da imamo do bratove skrivnosti takšno spoštovanje, kot ga imamo do svetih reči, spoštovanje, s kakršnim kdo v bližnjem časti Jezusovo osebo. Zunanja drža pa nam brani, da bi se vmešavali v zadeve drugega, da bi o njem slabo sodili ali govorili.

Pomanjkanje spoštovanja imenujemo opravljanje. Kdor opravlja, vstopa v svet drugega, vstopa celo na sveto področje namenov. Tam postavi sodišče, sodi, obsoja in obsodbo objavi. Ljudje pravijo temu: vtikati se. »Ne vtikaj se vame!« Prav za to gre: da se vtikamo ali se ne vtikamo, da vdremo ali ne vdremo na posvečeno in zasebno področje drugega.

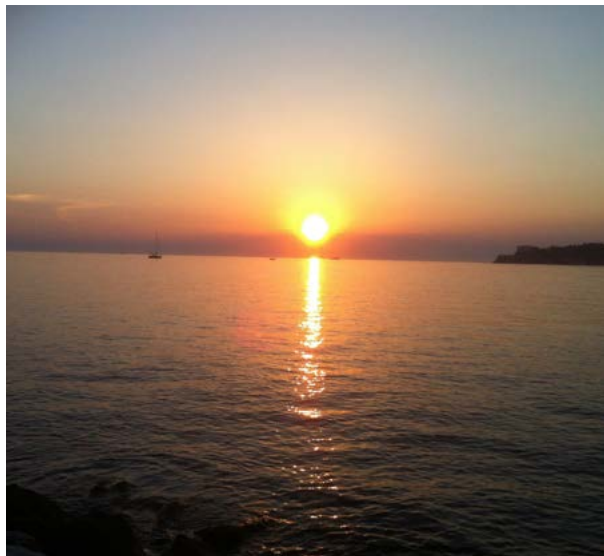
Opravljanje naglo zastrupi vsako okolje. To je prava pravcata epidemija: govorili so slabo o tebi in ti govoriš slabo o drugih. Nasilje rodi nasilje. Besede so kakor gumijaste žogice, ki priletijo in se odbijejo. Opravljanje se širi, gre od ust do ust, vedno bolj izkrivljeno, večje in večje, kakor snežne kepe: dlje ko se valijo, večje postajajo.

Kjer je opravljanje, tam ni zaupanja, srca se zapirajo. Kot strup se koti in razrašča sovražnost, ki polagoma prehaja v močan in globok odpor.

V takšnem okolju neizogibno nastajajo skupinice in skupine, ki se merijo med seboj, pravcati sovražni tabori. Z lahkoto si predstavljamo, kako se v tem morju sovražnosti neizprosno potapljajo apostolat, pastoralni načrti... Vsa ta katastrofa je posledica pomanjkanja spoštovanja med brati.

Od tistega trenutka dalje, ko bo uresničen ta edini pogoj (namreč medsebojno

spoštovanje), bo samo od sebe začelo rasti drevo bratstva; rodilo se bo zaupanje, raslo bo medsebojno sprejemanje in vesplošna odprtost v toplem ozračju bratskega veselja. Tam, kjer gojijo medsebojno spoštovanje, vse čudovito napreduje in uspeva.

*Gospod Jezus,
zedinjujoča vez našega bratstva.
Vsej rahločutnost v našo notranjost.
Daj nam duha resnične ljubeznivosti,
da bomo drug
drugega spoštovali,
kakor bi spoštovali tebe.
Daj nam hkrati pravo modrost,
da bomo primerno združevali to
ljubeznivost z bratskim zaupanjem.
Gospod Jezus Kristus,
daj nam milost, da se
bomo med seboj spoštovali.
Amen.*

(Srečanje, 43)

Po virih DMŽ povzela Bernarda Ziherl

Mladi kapucini v Rimu

V Rimu je od 8. do 12. julija, v našem kolegiju sv. Lovrenca Brindiškega, potekalo sploh do sedaj prvo srečanje mladih redovnikov kapucinskega reda stare celine. Na idejo, da bi se že omenjeno srečanje zgodilo, je prišel naš zdaj že bivši generalni minister, br. Mauro, ki se mu je tovrstna ideja porodila, ko se je udeležil srečanja za študente in ponovince iz našega okrožja vzhodne Evrope, torej srečanja iz okrožja CECOC, pred kakšnim letom. Vsi dobro vemo, da je celotnemu redu služil kar dvanajst polnih let, to sta dva polna mandata. In kot je tudi sam večkrat omenil, si je pred iztekom drugega zaželel v Rimu videti in nagovoriti kar vse mlade redovnike našega reda iz Evrope, jih obogatiti, spodbuditi z izkušnjami dozdajšnjega dela, jim izročiti bogato zapuščino izkušenj in modrosti, kot bi to na nek način naredil dedek v odnosu do svojega vnučka.

Predstavniki različnih držav smo se srečali že dvakrat prej v Rimu med letošnjim študijskim letom. Pripraviti in dogovoriti se je bilo potrebno za veliko stvari, bodisi od tehnike, prevajanj, urnika, liturgije, petja, stroškov... Potrebno je bilo izbrati in pripraviti med drugim tudi uradni logotip in pa himno srečanja, tako da so v tovrsten izbor bile vključene vse formacijske hiše Evrope. Naša hiša v Milanu je tako prispevala tudi uradno himno srečanja, v nastajanju katere sva s svojimi zmožnostmi in talenti pomagala tudi br. Ambrož in pa br. Jožef.

Srečanja se je udeležilo preko 180 evropskih kapucinskih ponovincev skupaj z svojimi vzgojitelji iz različnih formacijskih hiš Evrope: Italija, Hrvaška, Slovenija, Madžarska, Poljska, Španija, Katalonija, Portugalska, Švica, Avstrija, Nemčija, Turčija, Belorusija, Romunija, Malta, Francija, Anglija, Libanon, Češka, Slovaška, in še kaj drugega bi se našlo, saj je potrebno poudariti, da so npr. z nami v formacijski hiši v Milanu tudi nekateri afričani. Uradni program se je pričel z molitvijo večernic, v kapeli kolegija, kjer je tudi Rupnikov mozaik. Večernicam je predsedoval br. Mauro. Sledil je predstavitveni večer različnih narodnosti, prav preko značilnih tradicionalnih jedi. Slovenski bratje smo tako na naši stojnici, bratom iz vse Evrope ponujali Kranjsko klobaso, cviček in pa refošk, prekmursko gibanico in tudi domač, sveže pečen kruh. Na koncu večera, ko smo se že vsi do sitega najedli, je sledil predstavitveni video program evropskih formacijskih hiš. Predstavitev naše milanske formacijske hiše, kjer lahko slišite tudi himno srečanja najdete na youtubeu z naslednjim geslom: Inno convocazione Europea 2018!

Ob dopoldnevnih samega srečanja smo se vsi zbrali v konferenčni sobi, kjer so nam spregovorili različni gostje, ob tem pa je bil nujen prevod v angleščini, poljščini, nemščini...

Naslednji dan, torej 9. julija, je sledilo srečanje še s takratnim generalnim ministrom. Sprva nam je spregovoril o svoji osebni izkušnji služenja redu v teh 12-ih letih, opisal je številne konkretne dejavnosti našega reda, kjer bratje delujejo med ubogimi, kjer se nahajajo med zadnjimi in zavrženimi, kamor nihče noče več iti. Dotaknil se je tudi našega molitvenega ter bratskega življenja, naših korenin, kaj vse to danes pomeni za nas kot brate kapucine 21. stoletja. Osebo me je najbolj nagovorilo, ko je nam je pričeval o odprtosti za celotni red, biti odprti za kraje kamor nihče noče iti, ter obenem znati biti odprti za vse brate, različnih kultur, ras in omik... Prav v luči tega je bil večkrat omenjen tudi projekt Evropa, to je tako imenovana nova evangelizacija predvsem zahodne polovice stare celine, kjer se kot zanimivost po večini že izumrla avtohtona bratstva tamkajšnjih bratov, zato na novo organizirajo skupnosti bratov iz različnih držav. Br. Mauro se je dotaknil tudi osnovne celice našega življenja,

to je molitve, kako pomembno je biti z Kristusom, kako pomembna je zvestoba v najmanjših stvareh, začenši z jutranjim vstajanjem, morda tudi z malce bolj zgodnjo prisotnostjo v molitvenem koru... Še isti dan popoldan so nam drugi bratje iz generalne kurije spregovorili o dokumentu Ratio Formationis, ki ga bo obravnaval prihajajoči generalni kapitelj ter o projektu Evropa.

Naslednji dan je sledilo celodnevno romanje v Assisi, kamor smo se odpravili s kombiji ter avtobusi. Naš prvi postanek je bila naša kapucinska župnija, kraj kjer se je se sv. Frančišek sčel pred škofom ter svojim očetom, to je tako imenovano svetišče slačenja. Tam smo imeli sv. mašo, katero jo vodil naš br. Štefan, ki nam je spregovoril o ponižnosti našega Gospoda Jezusa Kristusa, o tem postopnem procesu »slačanja samega sebe«, kako pomembno se je vedno znova spuščati v globine svojega srca, saj je Kristus to naredil prvi in nam tako zapustil zgled. Sledil je prosti čas za ogled mesteca, pozneje pa smo se srečali še na kosilu v Domus Letitiae, kjer nas je nagovoril in pozdravil provincijal umbrijske province, fra. Matteo. Po kosilu je br. Štefan povabil »nas« Slovence na pijačo, kjer smo lahko še bolj bratsko poklepetali. Romarski dan se je zaključil z obiskom Marije Angelske v Porcijunkuli, s skupno molitvijo obrazca za popolni odpustek. Tam smo priporočili naš red Mariji.

In bila je noč ter že naslednji dan. Dan, ko so v prvi polovici dneva bila na urniku različna pričevanja naših bratov iz povsem različnih razsežnosti. Govoril nam je poljski kapucin, ki je že vrsto let misijonar v Turčiji, dotaknil pa se je predvsem problematike, kako dejansko biti tam sprva kristjan ter šele nato redovnik in duhovnik na takšnem večinsko muslimanskem kraju. Kot kristjan si tam na prvem mestu poklican ljubiti, šele nato pride konkretniša evangelizacija. Pozneje smo bili deležni pričevanja prav tako poljskega brata, ki je član projekta

Evropa v Spellu, v Italiji. Kot zadnji nam je spregovoril sicilijanski kapucin, ki je bolniški duhovnik v tamakšnjem največjem zaporu Palermo. Popoldan je sledil izlet v večno mesto Rim. Na izbiro sta bili dve možnosti: ogled štirih starodavnih bazilik ali pa obisk zgodovinskih poti, cerkva in krajev v povezavi s kapucini, v mestu Rim... Večer se je sklenil v atriju lacijske kurije z obilno večerjo, petjem, plesom, bratskim druženjem. Naj omenim še to, da so na večerji že manjkali hrvaški in angleški bratje, ki so bili predčasno dostavljeni v kolegij, kjer so si lahko že od začetka ogledali polfinalno tekmo med Hrvaško in Anglijo, katere končni izid najbrž vsi dobro poznate, o večernih izgrelih hrvaških »huliganov« okrog kolegija Sv. Lovrenca Brindiškega pa bomo poročali kdaj drugič.

Zadnji dan, je bil v luči zaključne refleksije, podelitve izplena in odmevov na srečanje, z zaključno sv. mašo pa

se je od nas poslovil br. Mauro!

Po dogodku samem sem bil v svojem srcu zelo zadovoljen, saj sem imel milost, da sem spoznal še več bratov našega reda, spoznal še več obrazov in odtenkov našega reda, in kar je na koncu koncev najpomembnejše je bilo to, da sem vsaj za malo ponovno (pre)poznal ogromno duhovno zapuščino svetih bratov našega reda, ki so bili pred nami, v preprostosti, majhnosti, zvestobi, po večini vsak na svojem koncu Evrope ali pa sveta... Ja res je, smo na ramah velikanov, velikanov, ki so zares veliki zgledi tako mladim redovnikom. V preteklih dneh smo bili vsi skupaj v Rimu, a v istem trenutku vsi poklicani na pot svetosti, ki pelje do Boga, preko vseh držav starega kontinenta

br. Jožef Mezeg

Kje pa je ta človek?

Stranico lično izdelane krste obdaja napis: »Laudato si« (Hvaljen si) moj Gospod, v naši sestri smrti, ki ji nihče v življenju ne uide. Blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši volji, zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti žalega.« Mojster je nalašč pustil prve besede v italijanščini, ker je papež napisal okoljsko okrožnico »Laudato si« in je tudi ta krsta kot nek odmev na to okrožnico, ki ga je zelo nagovorila, kot neko svojo lastno »Sončno pesem« v zadnjih stadijih raka, v kateri razbija strahove današnjega sveta o smrti, v zadnjem letu svojega življenja. Nanjo je bil zelo ponosen, ne le zaradi skrbne in lične izdelave, ampak tudi zato, ker odraža celo njegovo življenje, vse tisto, za kar si je v življenju prizadeval in učil, tako kot učitelj industrijske umetnosti v kapucinskem semenišču, misijonar, pridigar, kot redovnik v samostanu in župniji, pa tudi kot ustanovitelj dobrodelne organizacije pred 31 leti, ki danes prek prostovoljcev skrbi za 130.000 gospodinjstev in jim pomaga pri nastanitvi in oskrbi z energenti.

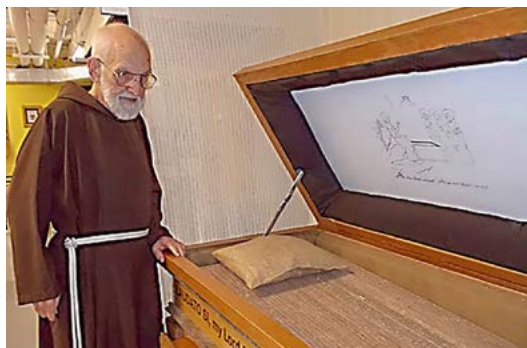
Mojstru je bilo ime Robert Udulutsch. Bil je redovnik, misijonar, duhovnik, brat kapucin, profesor, vodja..., vse do smrti, v starosti 89 let. V osemdesetih je zaznal stisko družin in jim pomagal. V zadnjih letih je preko »Laudato si« začutil stisko okolja in v ljudeh strah pred smrtjo. Njegov odgovor je bil letom primeren. Če je bila

njegova prva krsta še izdelana iz borovega lesa, njena izdelava je stala 350 dolarjev, v njej pa so pokopali njegovega rodnega in redovnega brata, ki je prav tako umrl za rakom, je njegova zadnja krsta še bolj radikalna. V glavi je nastal načrt in tam tudi ostal, roke pa so izdelale mojstrovino iz odpadnega materiala z močnim sporočilom. Prepričan je, da so njegove meritve, materiali in izdelava trdni in učinkoviti. »Nisem debel brat, tako da mislim, da bom šel vanjo«, je bil duhovit. Dejali so mi: »Kdaj jo boš končal, Bob?« »Ne mudi se mi z njeno uporabo«, je povedal za Usa today network - Winconsin. Uporabil je zavržene stvari, da bi naredil nekaj lepega. Začel je z lepljenjem posameznih slojev valovite lepenke. Dokler ni nekega dne vstopil v bližnjo veleblagovnico in videl velike kartonaste škatle za lubenice. Vprašal je zaposlene, če bi lahko dobil nekaj teh škatel, ki so bile narejene iz treh plasti valovite lepenke, in bi na ta način prihranil čas in napor. Ni se zdelo, da bi bili preveč radovedni, zakaj jih potrebujem. Iz valovite lepenke je tudi ležišče v njej, podpornik za nagib ležišča na parah iz kartonaste cevi, dno iz rabljenih notranjih vrat. Blazino je našel v poceni trgovini, ročaji so oviti v cingul – vrv naše redovne obleke – habit. Iz slednjih starih je porabil blago za notranjo oblogo, medtem ko je notranjost pokrova obložena z poceni juto.

Celotna krsta tehta slabih 73 kg in pol. Od vseh 35 (slabih 30 evrov) dolarjev stroškov, ga je največ stalo lepilo (16.50 dolarja).

Kovinskega je le šest žebeljev, 24 vijakov in držalo, da je pokrov krste odprt. »Po moje je okrog 99% biorazgradljiva«.

Medtem ko je krsta narejena iz preprostih materialov, nosi globoko sporočilo. Brat Bob je pazljivo izbral simbole in besede, ki krasijo pokrov, da bi izzval pogovor o skrivnosti smrti. »Živimo v kulturi, ki ima neznansko zanikanje smrti. O njej ne želimo govoriti«. Kapucinski bratje delujemo v duhu sv. Frančiška Asiškega,

in krsta vsebuje veliko namigov na zavetnika živali in ekologije.

Na čelni stranici pri glavi je rezbarija, ki prikazuje sv. Frančiška na predvečer svoje smrti. Pod njo je napis: »Človek namreč toliko velja, kolikor velja pred Bogom in nič več.«

»Bi mar mogel bolje povedati?«, vpraša brat. Pri nogah pa, pod Frančiškovskim znamenjem Tau in dveh prekrizanih rokah Frančiška in Kristusa »Moj Bog in moje vse«. Notranjost pokrova vsebuje sliko angela in treh žena pri Jezusovem praznem grobu. Pravi: »Vstal je! Ni ga tukaj!« »Upam, da bodo, ko bom tukaj ležal, pogledali in rekli: »Kje pa je ta človek?« »No, ni ga tukaj!« Vstal je!«

Udulutsch pravi, da simboli in odlomki opogumljajo ljudi, da se soočijo s svojo lastno umrljivostjo. Nikoli ni bilo nameravano, vsaj s strani Boga ne, da bi se tega bilo treba bati. In ni se potrebno, če nekako skušamo izpolniti Božjo voljo, se mi zdi. Brat je prejel naročila od drugih za izdelavo podobnih krst, a meni, da bo ta njegova zadnja. Pravi, da je proces izdelave obrodil bogate duhovne sadove. »Ves ta čas, sem imel v sebi globok občutek veselja, miru in spokojnosti. To mi je pomagalo soočiti se z mojo lastno umrljivostjo.

In tudi ko je umrl, so upoštevali njegovo željo po čim bolj preprostem »zelenem« pogrebu, to pomeni brez grobnice, brez kemikalij, brez nagrobnika. Br. Bob je to utemeljil s tem, da želi s svojo smrtjo čim manj obremenjevati okolje.

Povzel br. Gregor Rehar

Rocamadour

Dragi Frančiškovi prijatelji! Če že ne vsi, pa je vsaj velika večina med vami že bila na Blejskem otoku. Znano je, da se mnogi obiskovalci tega kraja, čudeža narave in človeškega dela, tja namenijo, da bi prehodili 99 stopnic in pozvonili na zvon s prošnjo k Devici Mariji na otoku. Tako se nad Blejskim jezerom pod nebom zbere mnogo dobrih želja.

Človek, srečno bitje, ki večno hrepeni po še večji sreči, je vedno iskal kraje, kjer se su mu nebesa približala. Zato romarska svetišča in milostni kraji. Naši predniki niso poznali turizma, romali pa so že od nekdaj. Zato lahko vsaj po tistem verjamemo, da tudi današnji turist v sebi nosi delček vere v Boga ljubezni, ki ljubi vse ljudi, svoje otroke. Tudi v laični Franciji, natančneje imam v mislih svetišče Rocamadour v jugovzhodnem delu dežele.

Prvotno puščavniško svetišče v pečinah skal, je bilo nekoč eno od izhodišč za romanje v Compostelo. Vse čase pa so se tja hodili priporočat k Naši Gospe iz Rokamadurja. Tudi danes, ko je to najbolj obiskan kraj za Francoze. Toda, kaj, ko se turist skozi svetišče največkrat le kratko sprehodi. Čas, ki ga v povprečju preživi na spustu po križevem potu in skozi svetišče, je omejen na nekaj minut. To vznemirjujoče dejstvo je kot priložnost pred leti prepoznal mlad karizmatičen duhovnik, in je zastavil poletni program mladih prostovoljcev. V tednu, ko smo bili mi tam, nas je bilo okrog trideset. Zelo motivirani verni mladi iz vseh koncev Francije, najmanj za en teden postanejo del ekipe prostovoljcev, ki praktično vodi celotno svetišče. Glavni cilj je evangelizacija. V postavljenem jurčku z nasmehom sprejmejo obiskovalca, sredi vročine mu ponudijo kozarec vode in spregovorijo z njim besedo. Cilj je obiskovalca spomniti, da je na milostnem kraju in ga povabiti k obisku Marijine kapele ali moliti zanj in tudi povabiti k brezplačnem vodenem ogledu svetišča. Vse delo opravljajo sami in vse je usmerjeno k

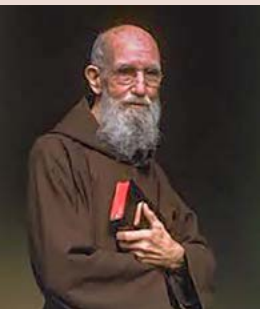
oznanilu vere. Vodenje ogledov, animacija bogoslužja, čiščenje, kuhanje, odpiranje in zapiranje svetišča,..., vse jim je zaupano pod vodstvom rektorja svetišča. Ekipa se dnevno spreminja, saj vedno nekateri odhajajo in drugi prihajajo. V delovnik pa sodi molitev in izobraževalna formacija v katoliški veri. Njihova motiviranost je bila navdušujoča. Z besedami ene od prostovoljk: »Zavedam se, da sem z vero prejela velikanski dar. To ni samoumevno, zato ga želim v znamenje hvaležnosti, usposobljena deliti naprej«. Ob tem pa me je presenetilo še dejstvo, da mladi ob svojem delu, prispevajo še nekaj denarja za hrano, ki jo pojedjo. Gre za to, da mora za dosego cilja - oznanjati Jezusa - vsakdo malo seči v žep.

Dragi bralec in bralka, upam, da ti je ta opis nekoliko pričaral vzdušje v Rocamadurju. Sedaj pa si predstavljaš, da ti prideš na Blejski otok in te tam sprejme skupina zadovoljnih mladih, ki verujejo in so ti v svoji veri na voljo. Če si veren, se boš počutil posebej domače, če pa si neveren, se boš verjetno dobro počutil ob dejstvu, da je še mnogo mladih, ki verujejo. Prav to so izrazili mnogi obiskovalci Rocamadurja. Nekaterim je to srečanje spremenilo pogled. Kot je zvenela njihova izpoved: »Prišel sem kot turist, zaradi vaše spodbude odhajam kot romar.« Bogu hvala za dar vere in naj nam Devica Marija izprosi ustvarjalnega Duha, da bomo ta dar v vsakdanjem življenju delili z drugimi.

br. Mitja Marija Ponikvar

Beatifikacija br. Solanusa Caseya

Našega brata Solanusa Caseya bodo v soboto 18. novembra v Detroitu razglasili za blaženega. Razglasitev bo potekala na pokritem stadionu Ford Field, ki ima sicer 65.000 sedežev. Preko Ewtn boste lahko spremljali neposredni prenos. Krajevni filmar Keith Famie pa o njem pripravlja dokumentarni film.

Brezdomci v nova stanovanja

Stanovalci potrebujejo odeje, brisače, kuhinjske pripomočke in ostalo. Kapucinska služba za pomoč revnim je pri stanovanjskem skladu Milwaukeeju v najela 60 stanovanj za rešitev stanovanjskega vprašanja 39 brezdomcev in 20 posameznikov z nizkimi prihodki. Ker želijo, da v njih normalno zaživijo vabijo k darovanju. Akcija bo potekala do 20 oktobra.

Preprost izraz prijaznosti

V naši javni kuhinji so želeli obogatiti vsakdanji obrok zlasti s tem, da se koristno uporabi čas čakanja nanj v dolgi vrsti. Uvedli so tako imenovani »Torkov pogovor« Vsi,

ki so že 45 minut pred začetkom deljenja v vrsti, so povabljeni v dvorano na pijačo in prigrizek in povabljeni, da spregovorijo o določeni temi tistega dne. Socialna delavka Linda Barnes izbira take teme in vprašanja, da izzove optimistične odgovore, tako da se bodo ob zaključku pogovora udeleženci počutili nekoliko bolje, kot na začetku.

Tako so imeli do sedaj že 25 gostov, ki so govorili o najboljših stvareh, ki so se jim zgodile v tistem tednu, ali o dragocenih spominih iz otroštva, dobrih delih, ki so jih izkusili nedavno.

Dublin

Nedavni papež obisk je v marsikaterih medijih odmeval le kot čakanje obtožb glede težke preteklosti irske Cerkve. A papež je obiskal eno izmed njenih svetlih strani.

Na srečanje z brezdomci se je podal kar v kapucinski dnevni center, kjer zanje skrbijo že več kot 50 let. Ob tem je blagoslovil tudi vse otroke, eno izmed deklic pa tudi objel in poljubil. V nagovoru ubogim se je papež bratom kapucinom zahvalil za zaupanje. Dejal je: »Pomagajo vam, brez da bi vam odvzeli dostojanstvo.«

Papež je potrdil Brata Kevina in Seana v njunem poslanstvu v dnevnem centru, kjer ne postavljajo nobenih vprašanj, imajo dobesedno odprta vrata. Ljudje so dobrodošli, ljudje ne bodo zasliševani, spraševani, o njih ne bomo dvomili, temveč bodo sprejeti!

Prevedel br. Gregor Rehar

Don Camillo in Peppone 4

Giovannino Oliviero Giuseppe Guareschi

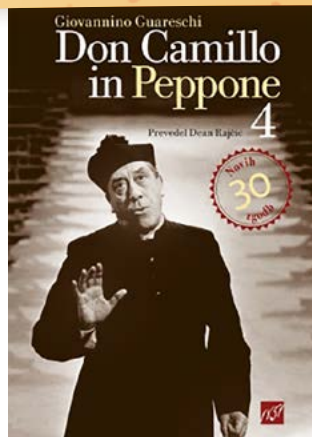
Kdo ne pozna zgodbo o podeželskem župniku Don Camillu in komunističnem županu Pepponu Bottazziju? Italijanski avtor je prve objavil leta 1946 in jih vseh skupaj napisal 346, pri Celjski Mohorjevi družbi pa so pred dvema letoma pripravili že četrto knjigo (prva je pri Celjski Mohorjevi družbi izšla leta 2013, druga leta 2014, tretja leta 2015), ki prinaša 30 novih peripetij, ki se dogajajo v času po drugi svetovni vojni v majhnem italijanskem mestecu v Padski nižini na severu Italije.

Skozi zgodbe odkrivamo odnos med glavnima akterjema: pogosto sta si v laseh, saj so njuni pogledi na svet povsem različni, kljub temu pa znata biti drug do drugega zelo prizanesljiva. V knjigi ne manjka komičnih dialogov, ki se odvijajo tako med Don Camillom in županom kot tudi med Don Camillom in Kristusom, h kateremu se naslovni junak pogosto obrača po nasvet. Gre za zgodbe, pisane s srcem. »Srce sicer ne razmišlja, vendar je včasih močnejše od možganov,« pravi don Camillo v enem od pogovorov z Jezusom.

Giovannino Oliviero Giuseppe Guareschi (1908–1968) je eden najbolj znanih in tudi najbolj prevajanih italijanskih pisateljev, ki je zaslovel v

svetu zlasti s satiričnimi zgodbami o don Camillu in Pepponeju. V teh zgodbah, od katerih marsikatera temelji na resničnih dogodkih, se na prijeten in lahkoten način izraža njegov brez-kompromisni spopad z vsem, česar ni odobral v tedanji družbi. Tako je na primer kot eden najvidnejših italijanskih katoliških intelektualcev sicer podprl povojno De Gasperijevo krščansko demokracijo, vendar ga to ni oviralo, kadar je bilo treba izreči kritično besedo o zgrešenih potezah.

Pomenljivo je, da je papež Janez XXIII., ki je Guareschija izjemno cenil, povabil tega mojstra peresa k sodelovanju pri pripravi prenovljenega katoliškega katekizma, čeprav on povabila ni sprejel, ker se za to ni čutil zadosti podkovanega. Guareschijeva iskriva satira je več kot aktualna tudi danes, saj je pisana tako, da v vsakem času drži ogledalo družbi, dokaz tega pa je, da je v Italiji v zadnjem desetletju izšlo več zbirk posameznih Guareschijevih zgodb z obširnimi komentarji uglednih literarnih kritikov. Skratka, videti je, da je šele več kot pol stoletja po njihovem nastanku prišlo do širšega zavedanja globine njihove sporočilnosti.

FRAMA SLOVENIJE - ŠTUDENTSKE SKUPINE

LJUBLJANA - ŠTEPANJA VAS

od 8.10. dalje vsak ponedeljek ob 20h, kontakt: klara.novak@gmail.com

LJUBLJANA - ŠIŠKA

od 9.10. dalje vsak torek ob 20h, kontakt: neza.tomazic96@gmail.com

MARIBOR - FRANČIŠKANI

od 4.10. dalje vsak četrtek ob 20h, kontakt: foozar2@gmail.com

mir in dobro

FRANČIŠKOVA MLADINA

Izgubljena med valovi (Adrift 2018)

Filmi, ki se dogajajo na širnem oceanu imajo prav poseben čar, za kar je najbrž kriv največji med njimi, film *Titanik* iz leta 1997. Prav tako kot slednji, je tudi film *Izgubljena med valovi* resnična zgodba, ki se je dogajala v osemdesetih letih prejšnjega stoletja na širnem oceanu. Tami in Richard sta par, ki se iz Tahitija v Francoski Polineziji odpravita na več tisoč kilometrov dolgo potovanje z jadrnico proti San Diegu. Nevihta jima prekriža načrte in začne se neusmiljen boj za preživetje. Da pa film ne bi bil preveč podvržen morečemu vzdušju se cel čas vračamo tudi v preteklost, v čas, ko sta se spoznala, zaljubila in načrtovala to dolgo pot. A ta film ni le klasična »survivor« zgodba in to dokaže ob koncu, ko pride do nepričakovanega preobrata. Režiser filma, Baltasar Kormakur, se že vso svojo filmsko

kariero ukvarja z naravnimi katastrofami, še posebno pri srcu pa mu je morje. Najbolj poznan je po filmih *Morje* (the Sea 2002), *Globina* (the Deep, 2012) in zvezdniško obarvanem *Everestu* (Everest, 2015). Ob njegovih filmih se gledalec zave, kako majhno in na nek način nepomembno je posameznikovo življenje, če ga primerjamo z veličino in močno narave, ki nas vse obdaja in ki nam je zmeraj bolj tuja.

Matjaž Kosi

Vse dogajanje najdete tudi na: www.kapucini.si

Obvestila

Kančevci

- 26. - 31. oktober 2018: **Osebnostno spremljane duhovne vaje.** Vodijo: sestre in bratje Frančiškovih redov
- 2. - 9. november 2018: **Teden zdravlilnega posta.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in Ruth Müller-Wick
- 9. - 16. november 2018: **Teden zdravlilnega posta.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in Ruth Müller-Wick
- 16. - 18. november 2018: **Narodni kapitelj OFS**
- 23. - 25. november 2018: **Z Marjanom Turnškom prebiramo pisma papeža Frančiška.** Vodi: dr. Marjan Turnšek, upokojeni mariborski nadškof
- 30. november - 2. december 2018: **Duhovne vaje z očetimi vere.** Vodi: br. Miran Špelič
- 7. - 9. december 2018: **Logoterapevski vikend.** Vodi: Martin Lisec
- 14. - 16. december 2018: **Šola za animatorje ABC 1.** Vodi: Fani Pečar

- 29. december – 1. januar 2019: **Duhovna obnova s silvestrovanjem za družine.** Vodijo: bratje kapucini, s. Petra Mohorko in animatorji

Vipavski Križ

- 21. – 24. december 2018: **Betlehem v Vipavskem Križu.** Za mlade od 17-30 let. Vodita br. Jakob Kunšič in br. Luka Modic
- 26. - 31. december 2018: **Osebnostno spremljane duhovne vaje.** Vodijo: sestre in bratje Frančiškovih redov

Vlada Republike Slovenije je razglasila leto 2018 za Cankarjevo leto, saj letos mineva sto let od njegove smrti. Tako se že vse leto po državi odvijajo različne prireditve v spomin na našega velikega pisatelja, esejista in politika. Nas pa zanima, ali ste v povezavi z njim in njegovimi deli vedeli, da ...

- je v družini, kjer se je rodil Ivan Cankar, bilo dvanajst otrok (pisatelj je bil osmi po vrsti)?
- je njegov oče umrl v času, ko je Cankar prestajal mesec in pol dolgo zaporno kazen na Ljubljanskem gradu, od koder ga niso spustili na pogreb.
- je njegov brat Karel bi duhovnik in ko je bil škofov tajnik je nekaj časa je živel pri njem v Sarajevu.
- je najprej na Dunaju študiral na Tehnični visoki šoli smer gradbeni oddelek.
- je prvi slovenski pisatelj, ki se je lahko preživiljal s svojim pisanjem.
- je sploh v zgodnejšem obdobju uporabljal za podpisovanje šifre in psevdonime – npr. Štefan Smuk, Feliks Vran, Evstahij, ...
- ga je tik pred smrtjo v bolnišnici obiskal duhovnik Franc Saleški Finžgar in mu podelil odvezo.
- med njegovim pogrebom je nad pokopališčem krožilo letalo s črno zastavo in kasneje odvrгло na njegov grob venec.
- se grobnici na ljubljanskih Žalah, kjer je Cankar pokopan, reče tudi grobnica Moderne, saj so v njej pokopani tudi Kette, Murn in Župančič?
- da so krizanteme rože, ki so na Kitajskem včasih veljale za zlahtno rožo, ki je nižji sloji niso smeli vzgajati.
- je kava pravzaprav sadje, saj je kakavovec drevo oziroma grm, kavna zrna pa so peške jagodam podobnih sadežev.

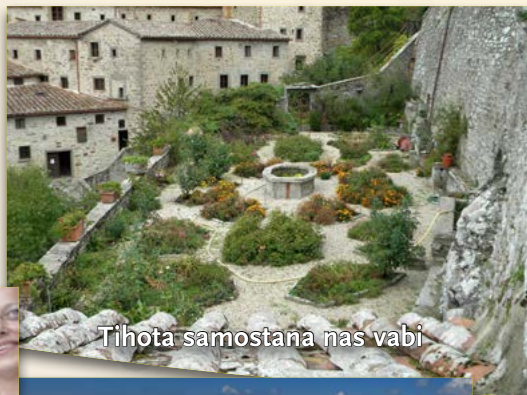

- največ kave v svetovnem merilu spijejo Finci.
- je čisto mogoče, da smo zadnjo noč sanjali tudi do dvanajstkrat.
- Kaj je to predrznost?
Da prideš v Cankarjev dom in vprašaš, če je Ivan doma.

Bučno so proslavljali

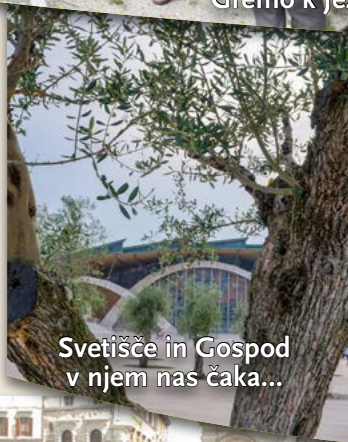
Tihota samostana nas vabi

Gremo k Jezusu

Jaz sem čisto prešvican
prišel na vrh

Svetišče in Gospod
v njem nas čaka...

Zagrete smo tudi za igro

Dajmo, vsi zapojmo

Sedaj si bomo malo odpočili

foto: Ivan Likar

**O Bog, kako dragocena je tvoja dobrota!
Človeški sinovi se zatekajo v senco tvojih peruti.**

**Opajajo se z obiljem tvoje hiše,
v reki svojih radosti jih napajaš.**

**Zakaj v tebi je izvir življenja,
v tvoji luči vidimo luč.**

Ps 9,8-10